

SITUATION

S

T

M

#278

DECEMBER 2020
ÅRGÅNG 25

PRIS: 60 kronor
SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

I tio års tid sålde Lars-Ola Arrhusius tidningen på Götgatan. Han var en välkänd profil bland de boende, affärsidkarna, poliserna, väktarna och tidningsköparna. Mycket av sin vardag visade han på sitt Instagramkonto.

BETALA
MED
SWISH!

Mordet på Situation Sthlms säljare Lars-Ola

Dagar efter att han friskförklarats från cancer hittas han död under en säng på ett hostel på Söder.

Åsö gymnasium, 1960

Folksamhuset, 1960

Åhlénshuset, 1962

Kaknästornet, 1963

Farstabron, 1985

Münchenbryggeriet, 1992

Söderledstunneln, 1984

Att bygga Sverige kräver hårt arbete. Vi kommer ta vår del av ansvaret. För gamla och nya svenskar. För friska och sjuka, för sorg och kärlek. För alla.

Vi är händerna som bygger Sverige.

LÄS MER PÅ: byggnads.se/bostadspolitik

JUST

nu är vi många som lever utan tak över huvudet. Vissa frivilligt, andra inte. Det är ett liv fullt av prövningar och utmaningar. Där morgondagen är oviss och ensam inte är stark. Det vet vi också en hel del om.

Vi kan inte sätta värdet på ett liv, men vi vet att det är värt att slåss för. Därför försvarar vi allas rätt att leva, precis här och

NU:

FÖRSVARSMAKTEN

Visa kollektivkurage. Titta bort.

Chatta med vår trygghetscentral när någon behöver hjälp, stör eller förstör. Vi svarar dygnet runt och skickar trygghetspersonal dit det behövs. Chatten finns i SL-appen och på sl.se.

INNEHÅLL

DECEMBER 2020

Johanna Lätth

Med boken *Sexualbrottets psykologi* vill hon skapa en handbok för alla dem som kommer i kontakt med den typen av brott i sitt yrke. Hon jobbar inom Kriminalvården med utbildning och behandling och ser att den har effekt på återfallen.

NANROUS GUSTAFSSON

Sidan 14.

EMMA HANQUIST

Tyckarindustrin

Vad gör företagen med all den information som samlas in om hur kunder upplever mötet med dem eller deras produkter? Och hamnar man längst bak i telefonkön om man inte går med på att svara?

Sidan 18.

Nyårsdagen toppar

Nyårsdagen är den dag på året då de flesta människor i landet tar sitt liv. På julafton sker färre självmord än andra dagar på året. Förra året tog 150 personer i Stockholm stad sitt liv – men i sorgen finns en ljusning: antalet självmord minskar i Stockholm.

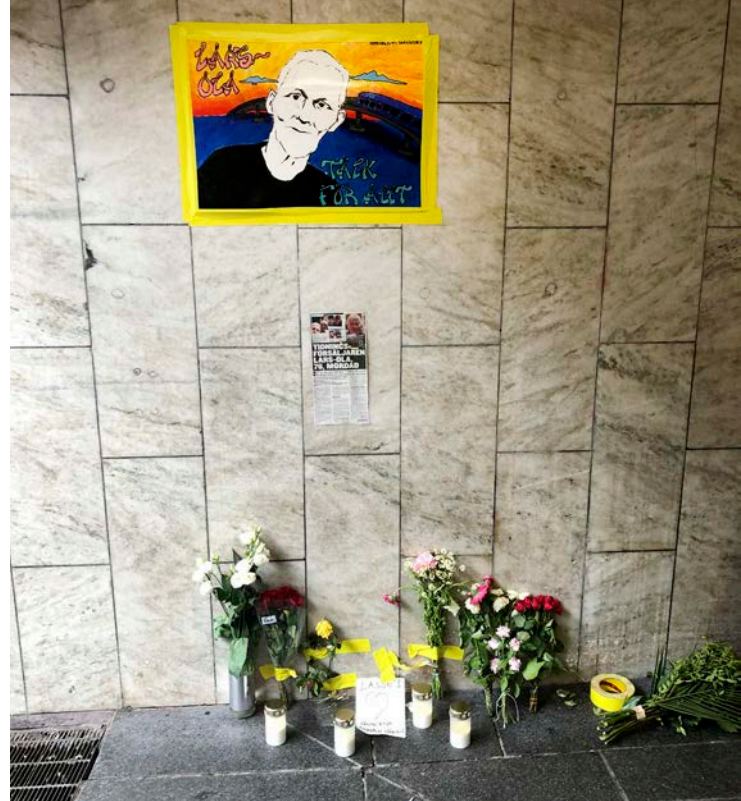

ISTOCKPHOTO

Sidan 40.

Omslag #278

Joel Nilsson
fotograferade
Lars-Ola 2019.

PIA STOLT

Den sista gång han syns på bild i övervakningskameran är klockan 19.39, på väg till rum 14.

Lars-Ola Arrhusius hittas död på förmiddagen 3 juli, en misstänkt gärningsman grips vid lunch och i förhöret tidigt på kvällen erkänner han. Platsen där Lars-Ola brukade sälja tidningen fylls snabbt med blommor och kondoleanser.

Sidan 28.

ALLTID I SITUATION STHLM

11 Situation Waldersten

Månadens bild av konstnär Jesper Waldersten.

12 Gata fram och tillbaka

Slottsbacken.

45 Korsord

Lös månadens kryss.

46 Svepet

Avantgardet släpper ny skiva, Ane Brun släpper två, Årets gesäll vill bygga gitarrer av svenskt trä, en bok om ljud, Paviljongen med mera.

48 Dåtid Sthlm

December 2002.

GATUPLANET

7 Säljaren

Joacim Säbom, Bromma Blocks.

24 Med egna ord

Säljarnas sidor – texter från gatan.

39 I gatuplanet

- Roger Andersson, lägger in sill
- Arkitektur som kan motverka ungas självmord
- Riksdagens nollvision förnyas
- För tidigt att veta om Covid-19.

SITUATION

REDAKTION Chefredaktör och ansvarig utgivare Ulf Stolt, ulf@situationsthlm.se, 08-545 953 90 **Reporter** Gerd Eriksson, gerd@situationsthlm.se, Maria Hagström, maria@situationsthlm.se (föräldrarledig), **Art Director** Johan Olsson **Webbredaktör** Jenny Lindroth **Medverkande fotografer och illustratörer** Emma Hanquist, Magnus Sandberg, Jesper Waldersten. För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material. **Hemsida** www.situationsthlm.se **E-post** red@situationsthlm.se

Räckvidd 100 000 läsare (Orvesto konsument 2020:1) **Upplaga** 16 000 ex/mån (TS helår 2020) ISSN: 1400-4437 **LEDNING & ADMINISTRATION** VD Pia Stolt, pia@situationsthlm.se, 08-545 953 87

Adress Timmermansgatan 38, 118 55 Stockholm **Tel** 08-545 953 81 **Fax** 08-668 79 09 **Organisationsnummer** 55 66 49-1071 **Plusgiro/Bankgiro** pg. 25 59 89-6 bg. 5774-9327

SOCIAL VERKSAMHET Verksamhetschef, sociala verksamheten Jenny Lindroth, jenny@situationsthlm.se, 08-545 953 88 **Samordnare** Ingmari Olofsson, ingmari@situationsthlm.se, 08-545 953 81, Jonas Svensson, jonas@situationsthlm.se, 08-545 953 81 **Telefonnummer distribution** 08-545 953 81 **Öppettider** Måndag till fredag kl. 8-15 **Organisationsnummer** 80 24 11-14 97 **Plusgiro/Bankgiro** pg. 28 19 18-3 bg. 5357-3259 **ANNONSERING & PRENUMERATION** Herman Sundgren, herman@situationsthlm.se, 08-545 953 94, Catharina Persson, catharina.persson@mediakraft.se, 070-977 20 20 Robert Wallner, robert.wallner@mediakraft.se, 070-992 53 43 **Privatprenumeration** 11 nummer kostar 660 kronor

E-post situationsthlm@pressdata.se **Tryck** V-TAB Vimmerby 2020 **Miljö** Plasten runt tidningarna är en PE-folie. Den är återvinningsbar och lämnas i containern för plast vid återvinningsstationerna.

441 Tryck 128

Ett löfte om en bättre framtid.

Ett bevis på att jag klarar mer än jag tror.

En chans att börja om.

En möjlighet att stänga om mig och mitt.

Ett utrymme för drömmar.

FOTO: YANAN LI

Tak över huvudet ger luft under vingarna

SHIS Bostäder vet att ett eget boende är mer än bara skydd mot regn och kyla. I över 50 år har vi arbetat för att Stockholms stad ska kunna ge alla människor en egen bostad. Ett eget hem

ger trygghet som kan föda tillit, framtidshopp och drömmar. Vi ger stockholmare som tillfälligt står utanför bostadsmarknaden en möjlig väg tillbaka in i värmen.

SHIS Bostäder
MER ÄN TAK ÖVER HUVUDET

www.shis.se | En del av Stockholms stad

FAKTA HEMLÖSHET

33 250 personer lever i hemlöshet i Sverige, enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Där ingår personer i akut hemlöshet, personer som saknar boende efter institutionsvistelse, personer som bor inom den sekundära bostadsmarknaden och personer som bor kortsiktigt hos familj, släkt eller andra privatpersoner.

I Stockholm vistas enligt den senaste mätningen 7 247 hemlösa personer och av dessa lever 1 558 i akut hemlöshet.

OM SITUATION STHLM

Sedan 1995 säljs Situation Sthlm av hemlösa människor i Stockholm och Mälardalen.

Konceptet med gatutidningsförsäljning har visat sig vara en framgångsrik metod att arbeta med hemlösa människor på, eftersom det ger tidningssäljaren en möjlighet att tjäna egna pengar genom att arbeta, samtidigt som tidningen – i sig – fungerar som en kanal för påverkan, opinionsbildning och debatt kring frågor som rör de hemlösa säljarnas situation.

Situation Sthlms sociala verksamhet med arbete och sysselsättning, individuellt stöd och motiverande samtal, skri-varverkstad och möjlighet att ha sin post hit, café, tillgång till datorer, telefon och juridisk rådgivning, fyller en mycket viktig funktion för de hemlösa människor som tar del av verksamheten.

Närmare 80 procent av Situation Sthlms säljare upplever en positiv förändrad livssituation sedan de började sälja Situation Sthlm.

"Kunderna stannar lite mer på avstånd."
Joacim Säbom

Märker du av någon andravåg av Covid-19?

– Kunderna stannar lite mer på avstånd. Men det är också lite min grej, för jag lägger tre tidningar i ena handen, och håller fram leget så det är lätt att scanna QR-koden och betala med Swish.

Gjorde du så tidigare också?

– Nej, det har blivit nu. Förr hade

jag leget om halsen, det var lätt för kunden då också att scanna koden.

Inte så att folk håller avstånd?

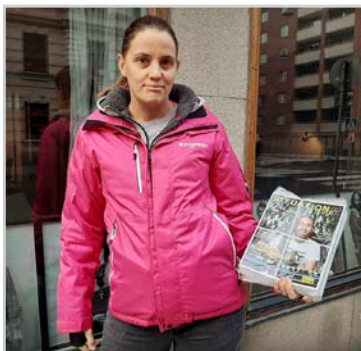
– En del nya kunder. Men stamkunderna ställer sig ju alltid och snackar lite.

Joacim Säbom säljer tidningen vid Coop Bromma Blocks, och är mer utomhus nu än vad han varit "under hela våren och sommaren".

Situationist "Dela gärna våra inlägg så hjälper du andra att hitta säljare."

Låt *Situation Sthlms* säljare bli en del av ditt sociala medieflöde. Följ oss på Instagram: @situationsthlm.

UR ARKIVET: #272, MAJ 2020

I spåren av Covid-19. I pandemin blir redan utsatta människor än mer utsatta – tidningssäljare, forskare, brukare och andra samhällsaktörer ger sin bild av rådande läge. **Jocke Åhlund** intervjuas under rådande situation via Zoom från ett av

kulturhusen i Vita Bergsparken där han har studion.

Drogmarknaden förändras av coronapandemin – ökad dödlighet, flera sjukdomar, sämre tillgång.

Artister streamar hemifrån för att hålla kontakten med sina fans – är det en trend som kommer fortsätta efter pandemin? **Åsa Moberg** och **Anna Fredriksson** om boken *De omöjliga*, Forum/Debatt om coronapandemin.

På websidan **Sound of Colleagues** kan man mixa ljudet av kontorsmiljö – kollegor som pratar, tangentbordsknatter, hundskall, kaffemaskinsurr och gat ljud från ett öppet fönster.

Dessutom Med egna ord, Situation Waldersten, På hörnet, Gata fram och tillbaka och mycket annat.

SAGT I SOCIALA MEDIER

INSTAGRAM @henrikogren **Jag saknar säljaren i Gävle. Det var längesen jag såg han.**

INSTAGRAM @evastaffansson **Tyvärr gör nuvarande situation att jag inte reser till Stockholm då jag alltid köper denna läsvärda tidning.**

FACEBOOK @Kristina Almqvist **Förstår inte varför man kan ordna en gala för de hemlösa eller utsatta.**

FACEBOOK @Britt-Marie Larsson **Önskar mig en årsprenumerering av Situation Sthlm i julkapp. Hoppas mina barn läser detta.**

@Pernilla Jonasson (via Facebook):

"Att det överhuvudtaget finns hemlösa i vårt land är sjukt så bra välfärds-system som vi ska ha?"

Angående Svt Nyheters inslag där Situation Sthlms säljare Mikael intervjuas om svårigheten att leva som hemlös under pandemin.

Ledare

Ha en vit jul, förutom handspriten

DET BLIR SÄLLAN som man tänkt sig.

Det här året har varit ett av de mer omskakande åren på länge. Det som började som lite försiktig notisrapportering om en influensa i Wuhan i Kina, tog sig på några veckor till Europa och fastnade på några skidorter i mitten av februari och sedan small det bara till.

I majnumret gjorde vi en Covid-19-special och lät blicken falla på säljarna och hur pandemin drabbade utsatta människor. Hittills finns inga rapporter om utbrott

i miljöer där hemlösa människor vistas.

När vi gjorde den tidningen i början och mitten av april var stan nästan tom, intervjuer gjordes via Zoom och per telefon. Det lättade lite sedan, men nu är vi tillbaka där igen.

Vi har hela tiden hållit distributionen öppen, sålt tidningen till säljarna genom dörren för att minska risken för smittspridning. Men visst har upplagan tagit stryk, rejält. Vi har därför lanserat även en digital version av tidningen som man kan

köpa via våra sociala medier och betala med Swish. För de som vill läsa tidningen men så här i socialt distanserade tider inte rör sig på gatorna som vanligt.

Men säljarna står där ute på gatorna. Varje dag. Hur du än väljer att köpa tidningen så hjälper du Situation Sthlms säljare att fortsätta hjälpa sig själva.

ÅRETS SISTA TIDNING.

Rättegången om mordet på Situation Sthlms säljare Lars Ola Arrhusius är avslutad, den åtalade

genomgår just nu en rättspsykiatrisk undersökning innan straffet kan bestämmas. Åklagaren yrkar mord.

Ha en vit jul, förutom handspriten. Vi ses 2021.

Ulf Stolt
chefredaktör & ansvarig utgivare
ulf@situationsthlm.se

Åsa Stackenholt, donerade – på tal om julklapp – sin ena njure till sin kollega.

– Min dotter brukar säga att jag har tre liv på magen, ärret efter kejsarsnittet, ärret efter blindtarmsoperationen och ärret efter njuren.

– Jag och Rebecca var kollegor när hon blev sjuk. Först trodde vi att hon hade samma förkylning som vi andra på kontoret, men hon blev aldrig bra. När läkarna sa att enda utvägen var att hon fick en ny njure sa jag att om jag är en lämplig kan hon få en av mig.

– Man börjar oftast leta efter donator inom familjen, men ingen i hennes familj passade. Då vände jag mig till sjukhuset som gjorde en massa olika undersökningar, det tog ungefär nio månader. Vi hade inte samma vävnadstyp och inte samma blodgrupp, vilket ökade risken för att njuren skulle kunna stötas bort. Men genom att de tvättade Rebeccas blod på antikroppar i en vecka innan donationen så funkade det.

– Vi pratade mycket både innan och efter om att hon inte står i någon tacksamhetsskuld till mig. Jag har fått lika mycket som hon, i form av upplevelsen. Vi har ett speciellt vänskapsband eftersom vi gått igenom det här tillsammans.

– Sista frågan innan jag sövdes var om jag fortfarande ville. Jag tvekade aldrig. Hade det efter alla undersökningar och utredningar visat sig att Rebecca inte kunnat ta emot min njure hade jag gett den till någon annan. Alla som behöver en njure är nåns barn, nåns bästa vän eller nåns familj.

BERÄTTAT FÖR **GERD ERIKSSON**
FOTO AV **MAGNUS SANDBERG**

HUVUDSTAN

6

timmar, fyra minuter och 52 sekunder lång är måndagen 21 december i Stockholm. Det är årets kortaste dag och vintersolstånd på norra delen av halvklotet. Men redan dagen efter blir det några sekunder ljusare och fortsätter sedan så i ökad takt ända fram till midsommar.

80

julgranar sätter trafikkontoret upp i Stockholm i år, 30 av dem i innerstaden. Granarna kommer från Norrtälje och Enköping.

Rekordmånga klappar kors och tvärs

PAKET Det blir en speciell jul i år, på många sätt. E-handeln kommer att explodera, vilket också innebär en ökning av paket att hantera för Postnord. Förra året delade landets postombud tillsammans ut 400 000 paket per dag runt jul.

Det blir ännu fler den här julen.

För utöver dessa paket kommer många fler än tidigare att vilja skicka egna klappar och paket till sina nära och kära som de inte kan träffa. Men blir det knöligare för de som jobbar på sorteringen när det blir fler heminslagna klappar med snören som kan trassla och paket som lättare går upp?

– Det tror jag inte. Jag tycker att folk är väldigt bra på att slå in saker som de ska skicka själva. Det är mycket tejp. Och de som skickar privata paket lägger ner mer energi på dem. Det är nog för dem att paketet verkligen kommer fram till ett barnbarn eller nån annan, säger

STOCKPHOTO

Peter Hesslin på Postnord.

Om man skulle missa att skriva adress på sina paket så har Postnord en kundservice som fotograferar

paketen. Då går det mot beskrivning att lokalisera paketet i efterhand och få tillbaka det.

GERD ERIKSSON

"Det ställs extra höga krav på möblering av juryrummet, eftersom juryn med bisittare måste se till att hålla avstånd och samtidigt ha möjlighet att noga utforska de anmälda verken."

Juryarbetet med urvalet av verk till årets Vårsalong på Liljevalchs – öppnar 29 januari – påverkas av coronapandemin.

Röd lampa i Tantogranen

HELDROBEN/ANNEN LINDROBEN

GATUKONST I januarinumret i år skrev Situation Sthlm ett längre reportage om den i fler än två decennier pågående traditionen av att en lampa i Tantogranen varje år målas röd.

Nu har upphovspersonen – i reportaget valde hon att kalla sig Mississipp – slagit till igen, och årets Tantogran har fått sin röda lampa.

– Jag såg, på väg förbi Tanto i ett annat ärende, att de höll på att sätta upp granen, den är något sned i år. Så på väg hem köpte jag röd färg i en hobbyaffär i Hammarby sjöstad och klättrade upp och gjorde det.

ULF STOLT

Pepparkakshus med anor

TÄVLING Det är 30-årsjubileum för pepparkakshustävlingen på ArkDes.

Årets tema i pepparkakshustävlingen är "Avstånd" och de kommer att begränsa antalet verk till 120 stycken.

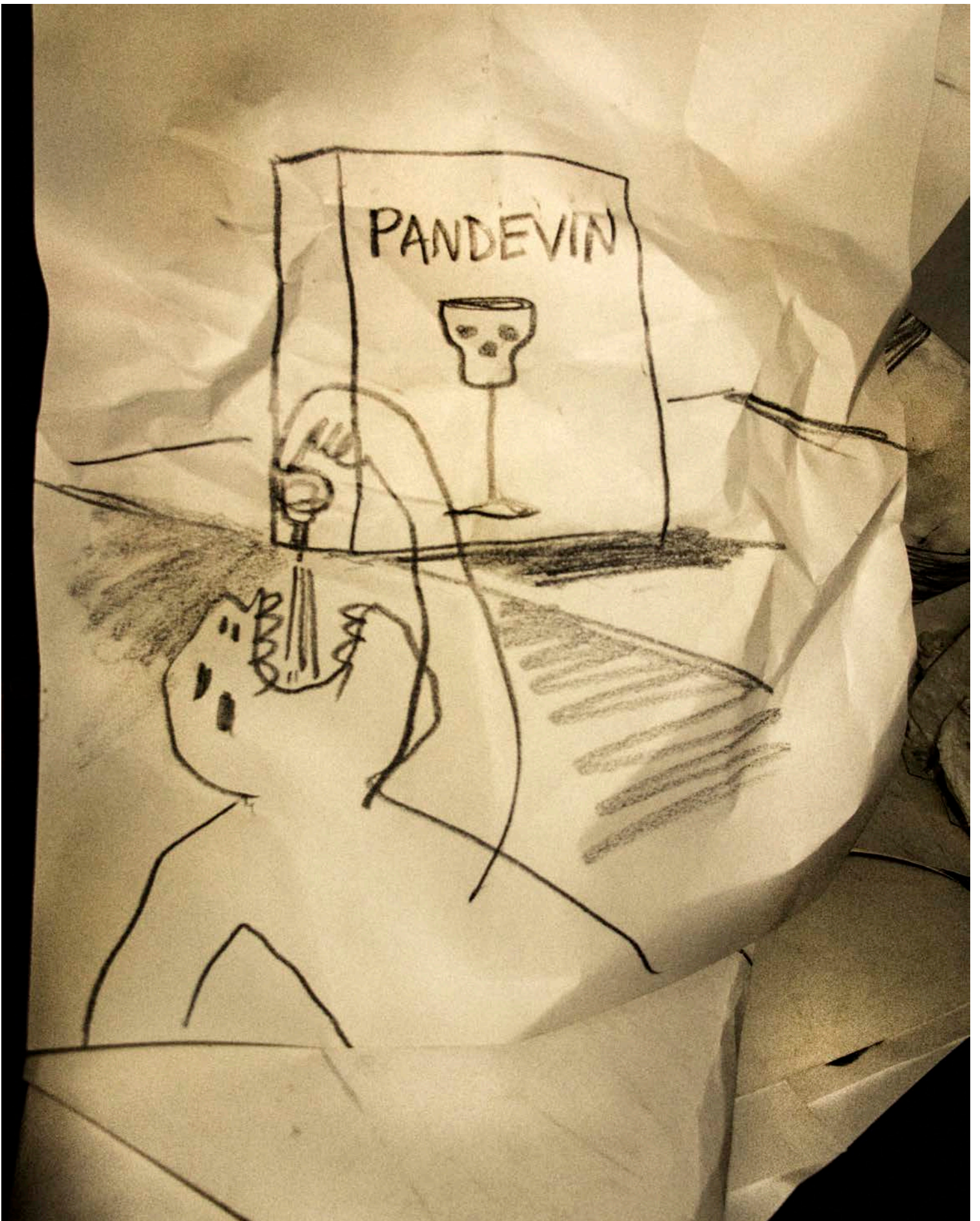
Nytt för i år är att alla pepparkakshus 3D-skannas så att man kan titta på dem i lugn och ro hemifrån. Nivån på arkitekturen på pepparkakshuset till utställningen har blivit mer avancerad varje år med nya vinklar och nya upplägg. Och ibland dyker det upp en avbildning av en byggnad i Stockholm – Stadshuset har varit med ett par gånger och Gasklockan i Hjorthagen en gång.

PRESSBILD

Som vanligt är det tre tävlingskategorier – arkitekter, formgivare och bagare utgör en grupp, en annan grupp är de upp till 12 år och den tredje gruppen är öppen för alla andra som bakar.

GERD ERIKSSON

Slottsbacken 17.06-17.32

En bom som inte vill gå upp, två parkeringsvakter som ser mellan fingrarna, en högvakt, Italienska turister kring en kameradisplay och 18 likadan lampor i fönstren. På Slottsbacken är nu och då lika nära.

TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

DET ÄR NÅGON teknisk detalj som inte betar sig som den borde i anslutning till bommen man måste passera in till parkeringen framför de för tillfället coronastängda publika verksamheterna Skattkammaren och Livrustkammaren.

En mörk SUV, eller rättare sagt dess förare, försöker få bommen att öppna sig med sitt passerkort. Det funkar inte. Han åker närmre bommen. Försöker igen. Inget händer. En bil från insidan kör ut, bommen åker upp, men innan den mörka SUV:en hunnit köra in går bommen ner igen.

Den här Pappahammarsketchen håller på några minuter, sedan går

bommen plötsligt upp på ett kortdrag och han kör in.

Det kommer en man joggande lite väl snävt runt hörnet från Österlånggatan. Han håller på att springa in i pakethållaren på en cykel som en kvinna i vit dunkappa håller på att låsa. Hon står böjd över sadeln och ser aldrig vad som nästan sker.

Två parkeringsvakter kommer gående bortifrån trapporna och toaletten vid parkeringshuset. De siktar in sig på en grå bil som står parkerad utmed en gulmålad kantsten vid parkeringen benämnd Slottsbacken 10. Passage-raren, en kollega till bilföraren, vädjar till dem: "Han är bara inne och lämnar

av lite grejer, han kommer ut om några minuter". Parkeringsvakten lyssnar. Stoppar ner sin apparat i fickan. Säger något om "utryckningsfordon" och "viktigt att de får plats", sedan går han och kollega ner mot övergångsstället på Skeppsbron.

SLOTTSVAKTEN STÅR FRAMFÖR sin gula kur. Ibland med vapnet skyldrat och händerna på magen, ibland kliver han ner från den lilla plattan framför vaktkuren och går något tiotal steg i båda riktningarna, fram och tillbaka på kullerstenarna framför slottsporten och sin vaktkur, sedan återgår han till posten framför vaktkuren.

På de små, låga bänkarna framför Gustav III:s obelisk sitter ett par, en ung man och kvinna, tätt böjda över displayen på en kamera. De talar italienska med varandra, skrattar mycket, blåddrar fram och tillbaka bland bilderna.

Det står en vit bil parkerad runt hörnet från Källargränd.

Fasaden på tornet till Storkyrkan är upplyst. En fågel mellanlandar på det låga, gröna raketet runt själva klockan, sedan lyfter den vidare in i mörkret.

Tolv av arton fönster lyser i Tes-sinska Palatset – alla med likadana vita lampor, placerade på höger sida om fönstrets spanjolett.

AVGIFT TAXA 2, städgata tisdagar 0-6.

Det kommer ut en man i svart rock, grå byxor och en biege ryggsäck från kontorshotellet. Han ställer ner ryggsäcken mellan fötterna precis utanför dörren, tar upp en grå mössa och ett par svarta handskar, stänger ryggsäcken, slänger upp den på ena skuldran och trär den på sig, tar upp sin telefon och scannar av QR-koden på en Voi. Den tänder upp, han stoppar telefonen i fickan, skjuter ifrån.

Precis innan det slår om till grönt rullar han ut på cykelbanan och försvinner runt hörnet i riktning mot Slussen. 🚦

Johanna Lätth har jobbat med sexualbrott inom Kriminalvården i tolv år. Både med behandling, utbildning och numera som expert. Nu kommer boken *Sexualbrottets psykologi*, som hon hoppas ska fungera som en handbok för alla som kommer i kontakt med den typen av brott i sitt arbete. Eller som läsning för den som är intresserad av ämnet. **TEXT GERD ERIKSSON FOTO MARCUS GUSTAFSSON**

BAKOM BROTTET

Sexualbrott väcker avsky och starka känslor.

Men om de som jobbar med förövarna inte orkar ta tag i det svåra och jobbiga på ett professionellt sätt så blir det dåliga förutsättningar i behandlingen av de som begått sexualbrott.

– De känner ofta stor skam. Första steget för att göra skillnad är att kunna skilja på själva brottet och personen som begått det och genom det ha ett professionellt förhållningssätt. Då behöver man ta hand om de egna tankarna och känslorna som brottet och gärningspersonerna väcker.

Boken kan med fördel användas av de som jobbar inom rättssystemet, hälso- och sjukvården eller socialtjänsten och behöver skaffa sig kunskap för att både förebygga och hantera sexualbrott. Där går att läsa forskning om riskfaktorer, olika vägar fram till brott och vanliga reaktioner från personer som möter gruppen i sitt yrke.

Och Johanna Lätth ger oss också bilden av människan bakom sexualbrotten genom exempelklienterna Joakim, Anders, José och Anita – som alla begått sexualbrott.

Även om merparten av förövarna är män så finns det siffror i boken från en studie av offer för sexualbrott som visar att tolv procent av förövarna är kvinnor. Och att de övergreppen ofta sker i hemmet med ett barn som de har en omsorgsroll till.

Johanna Lätth menar att bilden vi har av kvinnor försvårar för att upptäcka att de också begår sexualbrott.

En annan fakta som finns att läsa i boken är att återfallsrisken för sexualbrott är den lägsta av alla brott.

– När man tittar på återfall efter tre år ute i samhället för alla olika typer av brott inom Kriminalvården så är den 30 procent. Tittar man på hur många sexualbrottsdömda som

UPP EMOT HÄLFTEN AV DEM SOM DÖMS FÖR SEXUALBROTT VÄLJER ATT GÅ I BEHANDLING.

återfaller i någon form av brott är det 11 procent. Och sexualbrottsdömda som återfaller i sexualbrott är 2 procent. Det visar att det inte är en hopplös grupp.

Hon säger att de har behandlingsprogram för sexualbrottslingar i dag i både fängelser och inom frivården. Där finns psykologer som är särskilt utbildade för att jobba med sexualbrott. Och frivården har specialutbildade beteendevetare och socionomer.

– Upp emot hälften av dem som döms för sexualbrott väljer att gå i behandling. Och

det är de med högst risk för återfall som är viktigast att få i behandling.

EN NY ARENA för sexualbrotten är internet.

Förövare kan sitta hemma och känna sig skyddade vilket kan göra steget till att begå brott mindre än i andra sammanhang. Johanna Lätth säger också att de som deltar i samma förövarforum kan förstärka varandras beteende och de kanske också delar bilder och filmer med varandra.

När Johanna Lätth berättar att hon jobbar med sexualbrottsdömda kan det väcka olika reaktioner. Samtidigt som hon vet att hon har möjlighet att sprida kunskap är hon medveten om att hon bär på ett laddat ämne och är varsam med sin kunskap på till exempel en privat middag.

Det kan finnas de där som både blivit utsatta för ett sexualbrott eller begått ett.

Hur gör du för att orka arbeta med sexualbrott?

– Det gäller att ha en balans i hur mycket man till exempel jobbar med behandlingsgrupper. Att det inte blir för intensivt. Men nu jobbar jag mer centralt. Samtidigt vet jag att jag gör nåt viktigt, det ger mig energi. Det är ett komplext problem som är både intressant och utmanande att förstå sig på. ☺

JOHANNA LÄTTH **GÖR:** Leg psykolog och specialist i klinisk forensisk psykologi, den del av psykologin som integrerar psykologi och rättsväsende. Är Kriminalvårdens expert i sexualbrottsfrågor och ansvarig för Kriminalvårdens sexualbrottsprogram, där hon utvecklar nya behandlingsprogram och arbetar med handledning. **AKTUELL:** Med boken *Sexualbrottets psykologi*.

← Rådhuset
Kungsholmsgatan

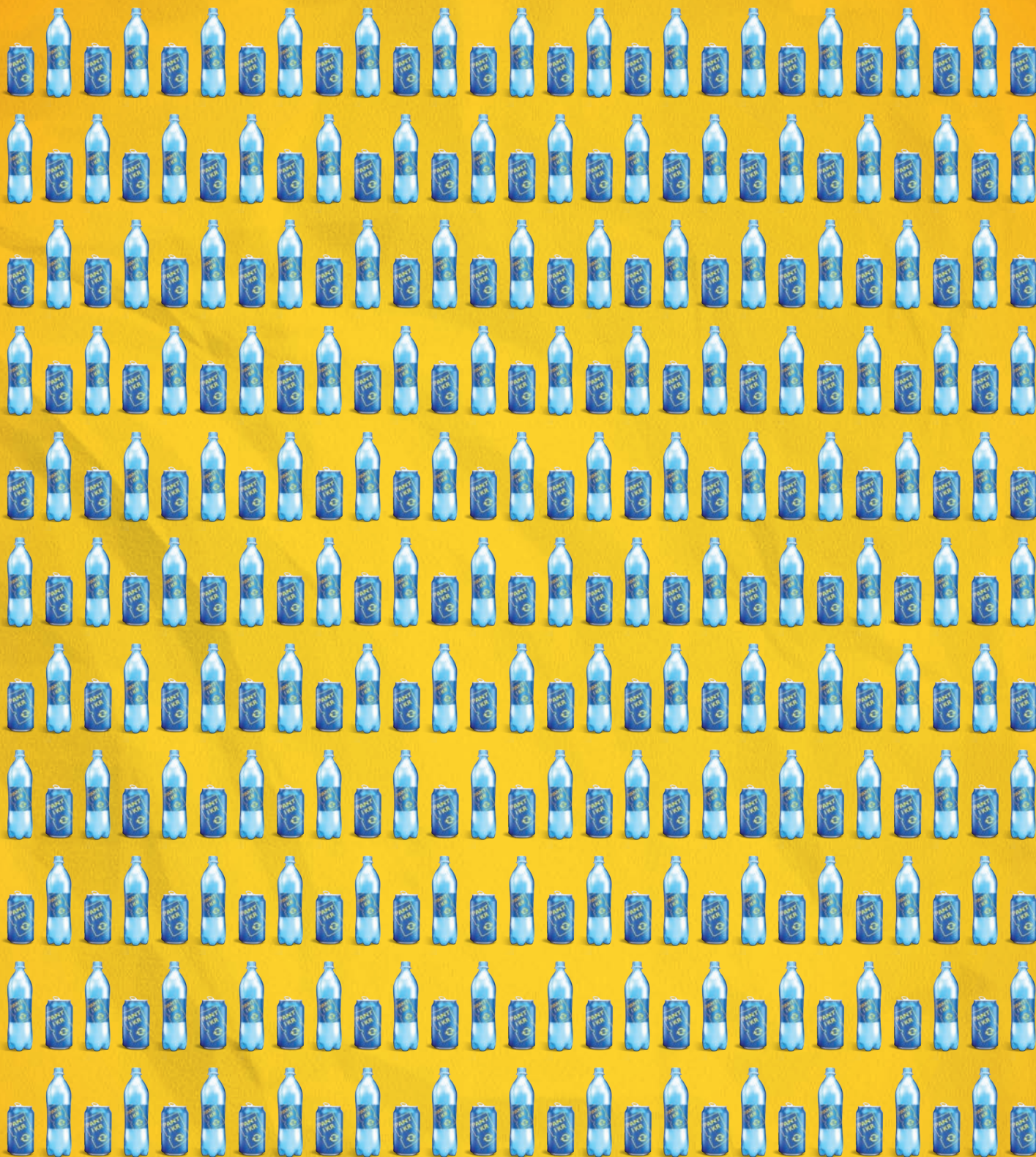
Hantverkargatan
Landstingshuset
40 • ♦ • 69 • 62 →

SITUATION

S T H L M

VI JOBBAR HEMIFRÅN. PRECIS SOM VANLIGT.

Köp senaste numret av Joel vid Rådhuset eller swisha 60 kr till 123 213 60 83
och skriv SIT1 som meddelande, så får du tidningen digitalt.

Har du mycket pant?

På våra pantmottagningar i Årsta, Frihamnen och Kungens Kurva kan du lämna in hela säckar med pant. Pantpengarna får du insätta på önskat bankkonto och du får naturligtvis samma ersättning som i butik.

Läs mer på www.pantamera.nu. Tack för att du pantar!

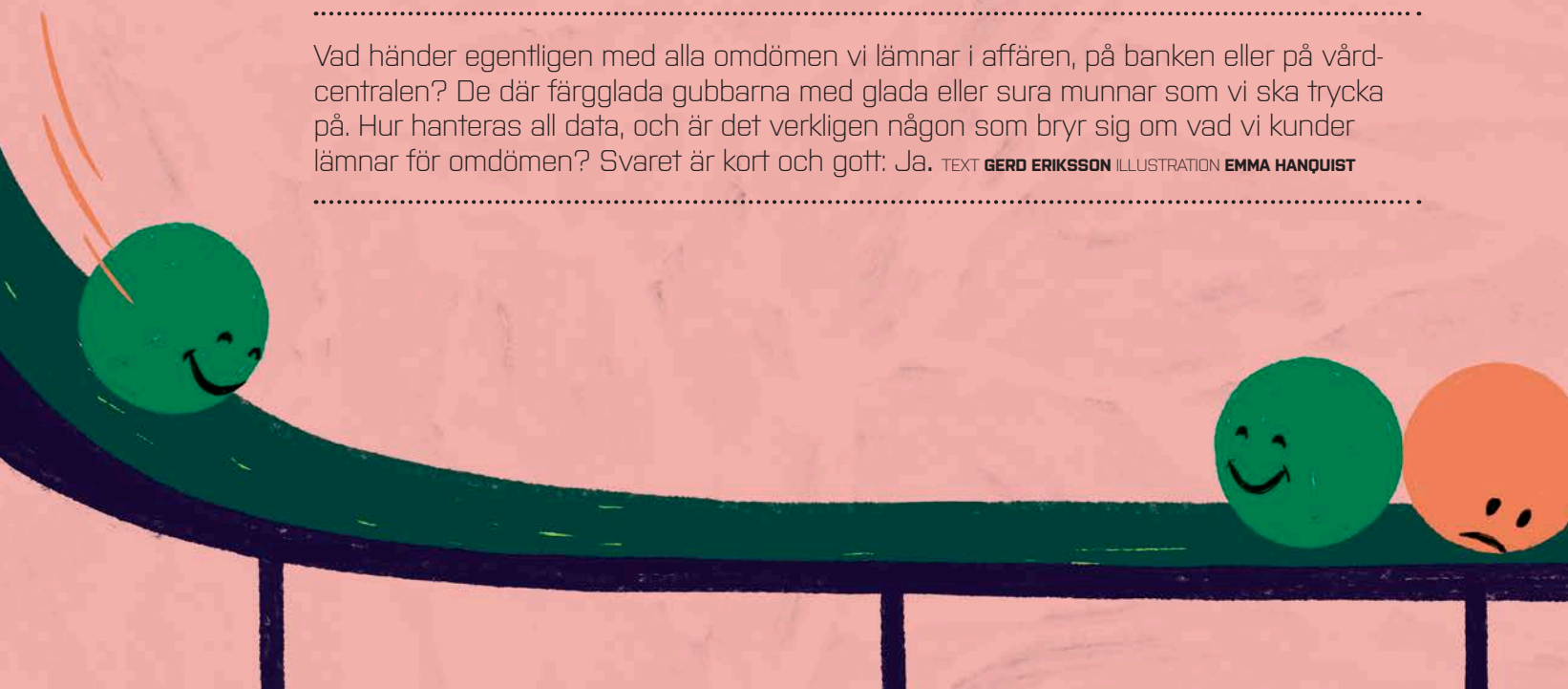

PANTAMERA

Tyckar- industrin

.....
Vad händer egentligen med alla omdömen vi lämnar i affären, på banken eller på vårdcentralen? De där färgglada gubbarna med glada eller sura munnar som vi ska trycka på. Hur hanteras all data, och är det verkligen någon som bryr sig om vad vi kunder lämnar för omdömen? Svaret är kort och gott: Ja. TEXT GERD ERIKSSON ILLUSTRATION EMMA HANQUIST
.....

Vilken tjänst vi än använder oss av i dag får vi nästan alltid höra: "Din åsikt är värdefull för oss".

Via telefonens knappsats, glada gubbar eller ett frågebatteri uppmanas vi att tala om vad som varit bra och vad som varit dåligt. Och varför.

På Clas Ohlson i Bromma blocks finns en skärm med 20 frågor där de kunder som vill kan lämna sitt omdöme om en vara, om bemötandet, om butikens utbud, om kön, bostadsort och om de upplevde att det var trångt mellan hyllorna.

I snitt tio kunder om dagen tar sig tid att svara på frågorna. Lika många män som kvinnor. Och alla som svarar har chans att vinna en liten påse Ahlgrens bilar eller Gott&Blandat.

- Vi vill ha kundservice i världsklass. Och genom att titta på vad kunderna svarar så kommer vi kunden närmare och kan bli bättre. Det är en väldigt bra feedback för oss. Varje vecka går personalen och jag igenom svaren och ser vad vi varit bra på och vad vi kan förbättra, säger Ramin Roodkhane, butikschef.

Svaren ger dem möjlighet att se butiken med kundens ögon. När en kund för ett tag sedan skrev att det var trångt på avdelningen för hemmaprodukter så gick han och personalen dit och tittade och såg att det faktiskt stämde och gjorde sedan om.

Svaren samlas i en digital portal och som butikschef använder han dem också för att utveckla verksamheten på lång sikt.

Det kan ibland vara ett beteende hos säljarna som kunderna gång på gång påpekar och som blir tydligt. Svaren på frågorna

**DET ÄR EN
VÄLDIGT BRA
FEEDBACK FÖR
OSS. VARJE VECKA
GÅR PERSONALEN
OCH JAG IGENOM
SVAREN OCH SER
VAD VI VARIT BRA
PÅ OCH VAD VI KAN
FÖRBÄTTRA.**

Ramin Roodkhane, butikschef

IBLAND SÄTTER VI I BUTIKEN TILL OCH MED MÅL PÅ VILKET UTFALL DET SKA BLI, SOM EN MOROT.

Ramin Roodkhane, butikschef

räknas om till poäng från 1 till 10, där tio är bäst.

– Ibland sätter vi i butiken till och med mål på vilket utfall det ska bli, som en morot. Vi kan bestämma oss för att vi ska ha 9,8 poäng för att vara nöjda om det var 9,5 dagen innan.

Svaren från kunderna ger ofta svart på vitt.

Om två medarbetare är sjuka en dag så blir inte Ramin Roodkhane förvånad om de får lägre siffror på bemötande just den dagen. Eller på att det varit lite längre köer än vanligt.

Han tittar på siffrorna i sin dator varje morgon och låter ibland personalen gissa vilken poäng de landat på. Högt eller lågt.

Frågorna i skärmen för kundundersökningar görs av ett team centralt på Clas Ohlson, men Ramin Roodkhane kan komma med förslag på frågor han vill ska finnas med.

– Skriver flera kunder i en kommentar att det är svårt att hitta produkten de sökte är det klart att jag som butikschef vill veta vilken produkt det var. Och sen se till att vi placerar den mer lättillgängligt.

Tack vare kundernas vilja att svara kan de också testa olika saker, som att möblera om i butiken eller placera varorna på ett annat sätt. Efter en veckas svar vet de om det var en bra lösning eller inte.

Hur upplever ni om ni får ett riktigt dåligt betyg någon dag?

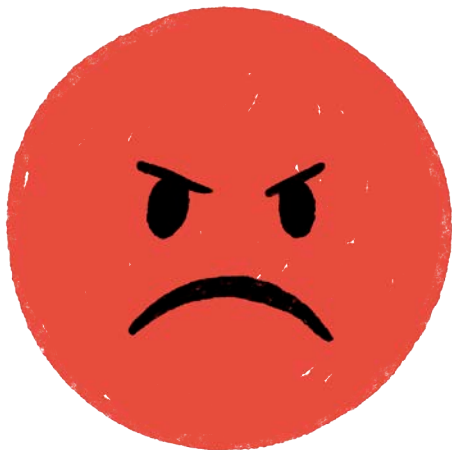
– Då vet vi att det finns en potential att förbättra oss till nästa dag.

ETT FÖRETAG SOM gör kundundersökningar är det svenska Touch&Tell.

På deras terminaler finns det möjlighet att klicka på gubbar med olika miner ►

FOLK DRAR SIG INTE FÖR ATT SLÅ SIN PINKOD OFFENTLIGT ELLER TA I ETT DÖRRHANDTAG OCH DÅ VÅGAR DE TRYCKA ÄVEN PÅ VÅRA TERMINALER.

Ola Hofmiller, Touch&Tell

på stora tydliga knappar. Det går även att lämna kommentarer på följdfrågor. Men vågar folk verkligen trycka på de där terminalerna nu i coronatider?

– De terminaler vi har stående på flygplatslounger ger inte många svar nu. Men på övriga platser som museer, butiker och kommunkontor fortsätter det att komma in svar. Folk drar sig inte för att slå sin pinkod offentligt eller ta i ett dörrhandtag och då vågar de trycka även på våra terminaler, säger Ola Hofmiller på Touch&Tell.

Att använda trycka till-knapparna är ett sätt för deras kunder att få feedback och utveckla den egna verksamheten. Han säger att folk är mer benägna att delta och trycka på terminalerna på vårdcentraler eller hos tandläkaren än vad de är när de handlar på Ica Maxi.

– Jag tror att det beror på att folk investerar mera i relationen på en vårdcentral eller hos tandläkaren än de gör när de handlar mat, vilket man gör relativt ofta.

Att ge en bild av vilken typ av människor som svarar på frågorna menar han är svårt. Som regel tycker han att det oftare är de som är nöjda än missnöjda som svarar. Å andra sidan menar han att bara genom att gå in i till exempel en viss butik har kunden gjort ett aktivt val och är för-

modligen positivt inställd till den butiken från början.

Varför har det här med att fråga efter kundernas omdömen ökat så väldigt de senaste tio åren?

– Tidigare gjorde företagen pappersenkäter med jämna mellanrum och sen blev det till excel-rapporter utifrån det, nu när det digitala utvecklats går det den här vägen i stället. Det är snabbare och enklare.

Finns det en risk att vi som kunder och människor kan bli trötta på att svara på frågor och ge omdömen?

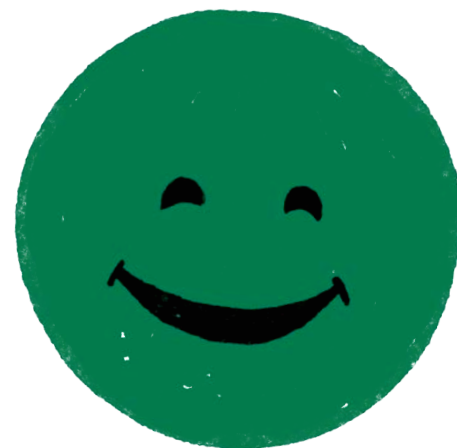
– Det finns nog en risk för det. Därför gäller det att vara relevant i sina frågor till kunden och att inte ställa för många frågor. Hos oss jobbar vi mycket med gränssnittet för att det ska vara inbjudande och kul att lämna feedback.

HUR ÄR DET då om vi ringer till en bank?

På Swedbank säger en förinspelad röst med skådespelaren Katarina Ewerlöf att de ständigt jobbar med att förbättra sin service, därför är vår åsikt viktig och man kan bli uppringd automatiskt efter samtalet, från ett nummer som börjar på 031, för att svara på frågor med hjälp av telefonens knappar.

Man får värdera snabbhet, kundservice, kunskap, bemötande och hjälpen i stort på skala 1 till 5. Och på sista frågan, som handlar om man skulle rekommendera Swedbank till en kollega eller någon annan man känner, är det vips skalan 1 till 10 som gäller.

– Undersökningarna sker dagligen i realtid och skickas ut direkt när en kund har ringt till vårt kundcenter. I vissa fall ringer vi kompletterande samtal för att få ytterligare förståelse för

kundens upplevelse av vår service, säger Ralf Bagner på Swedbanks presstjänst.

Han säger att resultaten från kundundersökningarna i första hand används för att coacha medarbetarna. För att de ska veta vad de gör bra och vad de kan förbättra. Och på en mer strategisk nivå används resultatet för att förstå hur processerna i kundmötet fungerar.

Om kötiden till exempel är acceptabel eller om de kan leda trafiken till kundtjänst på annat sätt.

Hur många är det som vill svara på frågorna?

– Vi har en svarsfrekvens på ungefär 20 procent. Och 16 procent av kunderna lämnar en ytterligare kommentar när de svarar för att ge oss mer information om sin bedömning. Undersökningarna av det här slaget är väldigt viktiga för att vi ska kunna utvecklas, både på individuell nivå men också som bank säger Ralf Bagner.

BOKUS.COM SÄLJER BÖCKER via nätet.

Deras kundundersökningar sker via mejl, mejl som kommer till kunden i nära anslutning till bokköpet. Kunden får några korta frågor om upplevelsen av sitt köp ur olika aspekter. Frågorna gör de själva på företaget.

– Det är viktigt för oss i vår utveckling att få responsen från kunderna. Skulle vi få väldigt svaga resultat så kan vi kontakta kunden igen för att fråga om det är nåt mer vi kan göra, säger Johan Junehed, försäljningschef på Bokhandelsgruppen som äger bokus.com.

Avslutningsvis för dig som undrar om man på något sätt får sämre behandling som kund om man avstår från att svara på frågor och delta i undersökningar så är svaret ”nej” från alla företag i artikeln. ☺

BRYT EN TRADITION

DET ÄR HÖG TID ATT BRYTA SKADLIGA TRADITIONER.

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstypning och andra övergrepp.

Vi lever alla under samma himmel. Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv.

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223

svenskakyrkan.se/act

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

Boktips

Därvarns resa

Mats Wahl

● En berättelse om byggden på Gotland under 1600-talet. Skriven på delvis äldre svenska. "Därvarn" är pojken som drar olycka med sig följs genom uppväxtens glädje och sorg. Spännande karaktärer i en fängslande delvis romantisk roman jag inte kommer glömma.

Vecka 43

Hanne Ørstavik

● Solveig är högskolelärare i litteratur och läsaren får följa hennes undervisning och tankar kring elever. Centralt är hennes relation till kollegan Hilde. Hennes abstrakta beskrivningar av livet genomsyrar texten. Känslor blir till ord som bildar åar av medvetandet hos läsaren.

Några säljdagar

● Hittade en dagbok som jag skrev i 2010. Jag och Ronny bodde hos Jörgen Edström. Tyvärr gick han bort 26 oktober 2015. Jag tänkte skriva från måndag till fredag.

2010, 5 dagars försäljning. 2 mars. Jag och Ronny åkte till Bromma plan. Jörgen gick till Söderhallarna. Ronny sålde 15 stycken. Jag 8 stycken på Brommaplan. Tisdag sålde vi 20 stycken tillsammans likaså onsdag och torsdag och till sist fredag 20 stycken där också. Det gick mycket lättare i alla fall för oss, vi hade mycket stamkunder på Brommaplan.

Vi funderar på att åka till Brommaplan, vi har inte varit där sen 2013. Hoppas ni läser det här. Då gick det att betala för tidningen med sms.

Med vänlig hälsning,

LENA FREIJ

● Det var en som kom fram till mig och hen sa: "Hemlös, ooooh vad spännande". Då log jag och svarade: "Ooooh, boende. Får jag också testa?" Då gick hen bara utan att ens säga adjö.

HJT

LO

Stugan i skogen

CREATIVE DOMINUS

● Jag går upp mot skogen till den plats jag ska besöka skall finnas. Redan när jag kommer fram till gränsen där skogen börjar får jag en känsla av obehag. Jag blir bara nyfiknare och nyfiknare. Vad i alla sina dar är detta för ställe? Jag får syn på den första stugan. Inget tecken på liv eller rörelse, inget fågelkvitter, inga insekter eller djur av något slag kan höras så långt hörseln räcker. Inga djur kan ses så långt ögonen kan se.

Jag kommer fram till den första stugan, en kall kår far genom min ryggmärg. Jag kliver försiktigt in i stugan. En unken lukt slår rakt emot mig. Jag blir illamående, jag vänder mig om och det känns som om att jag behöver spy. Jag kliver ut på altan och mår genast bättre.

Sen får jag en känsla av att vara

iakttagen men jag kan inte se eller höra någon eller något.

En varm andedräkt träffar mig mitt i ansiktet, samma unken lukt som förut.

Jag går ut i skogen igen, borde jag sticka härifrån? Men nyfikenheten övervinner rädslan.

Jag tänker på en gammal fras som lyder "det var nyfikenheten som dödade katten".

Jag fortsätter längre in i skogen och får se stuga Nr. 2.

Utanför finns det en grillplats bestående av en rund ring av stenar och tre stockar avsedda att sitta på. Elden har för länge sedan slocknat, det finns bara aska kvar.

Sedan hör jag ett jämrande ljud, jag vänder mig om och får se att... (fortsättning följer).

MARKKU

Tänk

● Tänk om regeringen kunde ta efter andra länder och stänga gränserna, det hade varit toppen. Vi kan inte ha öppet för fler folk som reser hit, tycker det är jät-tebra eller hur. Nej stäng nu innan det är försent men det är det redan. Man går och väntar på ett vaccin, allt handlar om ett bote-medel. Tänk om man vaccinerade sig mot allt, bältros, fågelinfluensa, Covid 19, vanliga vintersjukan. Undrar hur mycket vaccin en människa kan tåla egentligen, till slut går man omkring som en vandrande cocktail.

Nej, lite skärpning, håll avstånd. Är det så mycket begärt?

406

**FÖLJ OSS PÅ
INSTAGRAM**

@situationsthlm

Är det så smart?

● Är det verkligen moraliskt riktigt att först ta ut energiskatt på elen och alkoholskatt på det som säljs på systembolaget? Det gäller även sådant som är alkoholfritt och sedan som lök på laxen så betalar man även 25 procent moms på allt plus pant, men panten måste livsmedelsbutikerna betala för inköpta ölburkar som systembolaget har fått pantpengar för.

Jag personligen förstår inte den matematiken? Förresten, hur mycket pengar finns det i Solstickans fond? Som det stod på tändsticksaskarna, att det skulle gå till behövande barn, (sjuka) gamla och behövande?

PS. Flaskorna skall man kasta och sedan smälts de ner för att det sedan skall göras nya flaskor? Det är väl inte speciellt smart, om vi ska spara energi är det smartare att diska dom och införa pant på dom igen? Jag tror moder natur skulle må bättre då. DS.

SOLSTICKAN

Orosmoln

● I vanliga fall är jag inte rädd för någonting alls.

Med nyheter på TV, presskonferenser med Stefan Löfven, Anders Tegnell med hela batteriet, så kan man undra vart allt ska ta vägen? Jag, personligen tycker att den som stod och mixtrade i laboratoriet för att ta fram ett sådant här farligt virus, måste ju ha svaret på vaccinet som alla behöver? Annars måste han ha haft en jävligt taskig dag på jobbet. Eller är det så att man får stå och mixtra med vad som helst utan att ha någon respekt för vad som kan hända?

Sedan ska alla andra länder stå i labben och greja ihop en cocktail, som dom tror hjälper på ett virus som muterar till något annat ännu värre, kanske virusets Rolls Royce? När viruset sprids till minkar, så kan det nog spridas till kor, grisar, till allt vi äter till och med till vattnet i reningsverken, för alla tvättar händerna hela tiden.

Jag hoppas jag överlever till julafton så jag får se Kalle Anka för sista gången, för sedan är det nog klippt! Alla är inte försiktiga, och ett helt år till nästa jul är lång tid, god jul på er allihopå.

MAGDALENA 407

En lutning och ett snår

● Glädjen över smattrande fötter över korkmattan. Pojken har äntligen vaknat och i dag "den stora dagen"

En begagnad cykel med stödhjul och rosett.

Än i dag, 20 år senare, pekar vi ut busken där han en dag kraschade till mitt förtret.

Jag såg allt men kunde inte greppa tag i styret. Ett svek med tandagnisslan och gråt till följd, Fastetsat som minne.

Mammas fel helt klart.

LO

Stressig dag

● Jag tror jag hade cirka 25 minuten på mig, då ska jag duscha, sminka mig väldigt lite och klä på mig.

När vi kommer till tunnelbanan har jag glömt mitt Acces-kort. Vilken klant jag är.

Är jag ensam med att glömma en sådan viktig sak som åk-kort? Kommer det kontrollanter blir det onödiga böter på över 1 000 spänn, vi bor ju en bit bort så jag får springa hem som tog tio minuter.

Senare är vi på väg, ska nog in till Situation Sthlm och prata med Ulf som är chefredaktör om han har någon idé om vad jag ska skriva om. Han är ju duktig på det. Han har hjälpte mig förut en gång, då skrev jag om mina röda skor som jag har på mig i dag, dom har hållit i åtta år. Dr. Martens är märket, det märks tycker jag.

Hoppas alla läsare gillar detta nummer som vi säljer nu. Även om du inte är en kund som köper tidningen jämt så ska alla veta att det känns som om ni ger bort en present till mig varje gång ni köper en tidning.

LENA FREIJ

Till mina barn

● Jag sörjer er ofta mina söner, alla tre har ögon som är blå. Lika blå som en himmel en fin sommardag när många tältat och även bor i husvagnar. Det gjorde vi, er pappa och jag.

Min längtan är stor, jag sörjer extra mycket ibland. Men det är livets gång. Nu är ni vuxna och jag ringer er eller ni ringer mig,

det lever jag länge på. Alla ni tre har så otroligt lika telefonröster. Avståndet är många mil - en i Skåne, en uppåt landet och en i mellersta Sverige. Gud vad jag längtar nu, exakt nu.

Men jag kan inte terra er och ringa, då blir jag tjugig. Ni förlåter, har förlåtit mig. Stor grej. Tack.

SIT 515

Dom fläckfria

● Det är ett musikprojekt som startades av personal på Bostället då dom förstod att många av dom boende hade ett förlutet som musikanter. Jag har aldrig bott på Bostället, förutom en natt för länge sen.

Jag kom i kontakt med projektet sommaren-hösten i år.

Målet nu är att skriva egna låtar på svenska eller engelska. Låtarna ska framför allt handla om den situation vi befinner oss i, och världen runt omkring oss.

Men så kom corona och då lades nästan allting på is. Delvis på grund av det, men också för att vissa bandmedlemmar förlorade sin frihet på ett eller annat sätt.

Det betyder mycket för mig att få spela med levande människor, i stället för med trummaskin och dator.

Men i dessa coronatider ligger vi lågt och väntar och ser vad som händer.

MARKKU

Kärlek

● Jag älskar dig. Skriver evighetens tal, siffror som flimrar förbi.

Årtal, sekunder, månader och andlösa ögonblick Jag blinkar, andas hjärtat tickar och stillnade, bränner huden. Regnet rinner strilande sakta

Rinnande regn. Stril som sakta slår mot fönsterblecket, ekar droppande, skär tankarna i flera delar, fuktar luften och tränger in i hudens veck. Ijumma regn som smeker kärleken.

LO

STADSBUDSKÅREN ERBJUDER ALLT INOM FLYTT & MAGASINERING

Stadsbud i Storstockholm består i dag av ca 80 st egenföretagare anslutna till våra 4 kontor. På varje kontor finns åkare som äger sina bilar och har både trafik tillstånd och rättigheter och Stadsbud som är enskilda företagare. TEXT & BILD: STADSBUD I STORSTOCKHOLM

Stadsbudskårens flyttkartonger håller högsta kvalitet

Stadsbud i Storstockholm har under många år haft ett stort utbud av flyttkartonger i olika storlekar. Vi har klädgarderober, kron/lampkartonger, tavelkartonger, flyttkartonger och packmaterial.

Vi är alltid nogga med kvalitén, därför är alla flyttkartonger tillverkade med 3-lager wellpapp i tjocklek så hållbarheten ska vara den bästa och hålla länge. Ett bra val om ni ska förvara saker i förråd eller magasinera under en tid.

Nytt för Stadsbud i Storstockholm är vår nya hemsida. Där hittar ni vårt utbud av flyttkartonger i mått och storlekar samt allt inom flytt och magasinering.

Vi är också miljö och kvalitets certifierade genom ISO 9001-14001.

Gå gärna in på:
www.stadsbud.com.

Välkomna!

EFTERSOM VI HAR 4 KONTOR så kan vi oftast ombesörja alla jobb som inkommer.

Vi använder inga underleverantörer till våra jobb och kan på så sätt bibehålla kvalitén till våra kunder.

Kunder som anlitar oss kan då tryggt veta att det kommer riktiga stadsbud som utför arbetet/flytten.

Stadsbudskåren erbjuder företag och privatpersoner en personlig service vid alla våra flytt-tjänster..från första kontakten med kund där jobbet bokas och planeras samt under jobbet gång där allt sköts professionellt och noggrant tills att jobbet är slutfört och vår kund är nöjd..det är "personlig service".

Bemannade magasin ökar säkerheten Stadsbud i Storstockholm äger sina maga-

sin och har därmed egen personal dagtid som sköter all service på plats. På våra magasin förvaras ditt gods på pall eller i stora trälådor från 4 kbm till 8 kbm stora och du betalar endast för den plats som du tar upp.

Gå gärna in på vår nya hemsida www.stadsbud.com och läs mer.

.....
Bara dagar efter att läkarna friskförklarat honom från prostata-cancer, hittas Situation Sthlms säljare Lars-Ola Arrhusius mördad, liggande på rygg under en våningssäng på ett hostel på Söder. Redan samma dag grips en person, som i första förhöret erkänner dådet. Det här är berättelsen om ett mord – om en begravning, en rättegång, en åtalad och en mördad. Och ett försök att förklara varför det skedde. TEXT ULF STOLT
.....

Mordet på

VILA
I FRID
LARS OLA !!

Lars-Ola

Nitton dagar efter att Lars-Ola Arrhusius påträffas död under en våningssäng i rum 14 på Skanstulls hostel, begravs han i Hoppets kapell på Skogskyrkogården vid en katolsk begravningsceremoni.

Lars-Ola Arrhusius konverterade till katolicismen på äldre dagar och hade kontakt med en pater i den katolska församlingen på Södermalm, dit han gick ibland för samtal. Det är dock inte den pater han hade mest kontakt med som förrättar begravningen, då han hade förhinder, utan en kollega till honom.

Det är en ganska enkel och kort begravningsceremoni, enligt katolsk sed inriktad på välsignelse och överlämningen av själen från den fysiska världen till livet efter döden – vilket nu fortsätter i himlen, hel-

Han erkände direkt i det första förhöret att han lagt sina båda händer över Lars-Ola Arrhusius mun och näsa och haft dem kvar där tills han kände att han blev medvetlös.

vetet eller skärselden. Det upprepas flera gånger under ceremonin att de goda gärningar Lars-Ola Arrhusius utfört på jorden nu fortsätter i det eviga livet.

Det står fyra höga ljus runt kistan, en krans och en blombukett ligger på locket, en bukett framför, fyra mindre ljus står fram på katafalken.

Några böner läses, välsignelse av den

döda sker i faderns, sonens och den heliga andes namn.

Tre låtar spelas – i tur och ordning The Cars "Drive", Cornelis Vreeswijks "Sommarkort" och Kansas "Dust in the wind".

Det sitter 26 personer i bänkarna – vänner, grannar, en säljarkollega, några affärsidkare och stamkunder som lärt känna honom och länge köpt tidningen av honom vid hans säljplats på Götgatan.

På stolarna direkt till vänster om kistan sitter sex poliser, vid defileringen lägger de en polismössa mellan de fyra små jordhögarna på kistlockets huvudända som ska symbolisera uppståndelsen och korset. Vid fotändan av kistan ställer hans brorson – den enda från familjen som närvarar vid begravningen – en modell av en tågvaagn.

På morgonen samma dag som begravningen sker har ett tredje, kompletterande förhör hållits på Kronobergshäktet.

RENT POLISIÄRT ÄR inte mordet på Lars-Ola Arrhusius en särskilt komplicerad händelse.

Klockan 10.53 på fredagen 3 juli konstateras han död av ambulanspersonal och polis på rum 14 – vilket inte är hans eget rum – på Skanstulls Hostel på Ringvägen 135. De kan också konstatera att han varit död en tid – huden är fläckig, marmorerad och kroppen är likstel.

Klockan 12.04 grips en misstänkt gärningsman – det är i dennes rum han hittas – av en polispatrull på Huddinge stationsplan, de kommer till Kronobergshäktet på Norrmalm klockan 12.55, den misstänkte

ULF STOLT

◀ **Den katolska begravningsceremonin i Hoppets kapell på Skogskyrkogården tog fasta på att hans goda gärningar i fysiska livet nu fortsätter i det eviga livet efter döden – i himlen, helvetet eller skärselden.**

► Vid sin säljplats på Götgatan tog han ofta kontakt med poliser som patrullerade, fotograferade dem för sitt Instagram eller frågade vad som var på gång och tipsade dem om han sett något som han bedömde borde vara av intresse för dem.

läkarundersöks och fotograferas och place-ras i en cell.

Klockan 17.25 hålls det första förhöret i närvaro av en tolk, en förhørsledare och en advokat och den misstänkte gärningsman-nen erkänner direkt vad som läggs honom till last.

Innan dagen är slut kan man renskriva de första tjänsteanteckningarna, noteringarna och förhören som hållits under dagen och börja samla dem i den förundersökning som ges diarienummer B 10843-20 och som inn-an den är klar kommer att omfatta 337 sidor.

FREDAG 6 NOVEMBER, Stockholms tingsrätt, andra våningen, sal 26.

Rättegången är inne på tredje och sista dagen och åklagare Johan Kjellsson är ungefär halvvägs igenom sitt slutanfö-rande, när han gör en mindre paus för den retoriska effektens skull och sedan, ganska osentimentalt, konstaterar: ”Syre är förut-sättningen för allt liv”.

Och med de sex omsorgsfullt valda orden sammanfattar han vad den här rätte-gången egentligen – nedmonterad till sina allra minsta beståndsdelar – handlar om.

Mitt emot åklagaren, mellan sin advokat på vänster sida om sig och två tolkar till höger om sig, sitter den åtalade – en 28-årig man från Litauen – bakåtlutad i stolen med händerna knäppta över magen, och lyssnar.

Han erkände direkt i det första förhöret – egentligen redan i polisbilen på väg in till stan från Huddinge där han greps – att han lagt sina båda händer över Lars-Ola Arrhu-sius mun och näsa och haft dem kvar där tills han kände att han blev medvetlös och då lösgjorde greppet och lät kroppen falla till golvet.

Men avsikten var aldrig att döda honom.

Ibland ser han på åklagaren när han talar till honom, ibland tittar han på tolken som simultant översätter vad som sägs.

Skägget är mer utväxt och välansat än på bilderna från förundersökningen, håret

millimeterkort på sidorna, några millimeter längre uppe på huvudet. Som alla andra häktade är han klädd i Kriminalvårdens gröna kläder. Och som alla andra män som går med händerna bojade framför sig, får axlarna ta en del av rörelseenergin vilket ger en lite krångande, vaggande gång.

Han går med snabba steg fram till sin plats. Och varje gång sträcker han fram sina bojade händer till "fel" häktesvakt – det är den som går bakom honom som har nyckeln – för att få dem upplåsta.

Inte någon gång under rättegångens tre dagar visar den åtalade utåt sett någon form av ånger eller på annat sätt ger sken av att detta är en händelse som påverkat eller påverkar honom känslomässigt.

Ofta när han svarar på åklagarens frågor under förhöret lutar han sig bakåt i stolen, liksom för att skapa ett avstånd till frågan.

LARS-OLA ARRHUSIUS FÖDDES 29 juni 1944 I Hästhagen i Nacka. Hans pappa arbetade som chefselektriker på Barnängen, hans mamma var hemmafru, men senare när

När den åtalade svarar på åklagarens frågor under förhöret lutar han sig bakåt i stolen, liksom för att skapa ett avstånd till frågan.

barnen blev äldre – Lars-Ola hade en åtta år äldre bror – jobbade hon som kokerska och var engagerad i Lottakåren.

Han tyckte mycket om barn och djur som ung, hade en skata som han tog hand om och tämjde och han hade en polisradio i sitt tonårsrum som han lyssnade på om nätterna.

Och han var tidigt intresserad av tåg och järnväg.

Han gick i Sickla skola och det första jobb han hade i sena tonåren var på Televerket. Efter det var han arbetslös en tid, sedan jobbade han en period på hotell, ofta som portier på kvällar och nätter. Men sin längsta yrkeskarriär hade han inom SJ, där han jobbade från 1980 fram till dess att han gick i pension 2010. Han satt i spärren på Karlbergs station och på Södra station och ibland jobbade han extra på Centralstationen.

Podcasten Svenska Graffare ägnar ett avsnitt åt Lars-Ola Arrhusius, då han var känd i graffitikretsar som "den arga killen på Karlberg". I intervjun, som gjordes tidigare på våren i år, berättar han om jobbet på SJ och sin syn på graffiti – att tags är fullt

Vi bryr oss om
människorna, husen
och staden.

◀ Han läste alltid dagstidningarna i *Situation Sthlms* distribution. Och laddade sin telefon. Ibland satte han sig vad datorn och letade information om någonting.

Under mord- dagen har Lars- Ola Arrhusius och den åtalade tele- fonkontakt två gångar, två korta samtal under eftermiddagen.

och ska tas bort direkt, men att finare, välgjorda målningar kan få kvar.

– Man kände igen er på lukten, och det där klickandet från sprayflaskorna i väskorna.

UNDER MORDDAGEN HAR Lars-Ola Arrhusius och den åtalade telefonkontakt två gånger, två korta samtal under eftermiddagen.

De har lärt känna varandra på Skanstulls hostel under våren. Lars-Ola Arrhusius flyttade in där i mars i år, efter att han blivit av med sitt andrahandsboende under tiden han vårdas för prostatacancer.

Den åtalade flyttade in i april. Han var egentligen på väg hem till Litauen med bil från Norge där han jobbat en tid efter att ha tillbringat flera år i England, men nu fått svårt att försörja sig i och med coronapandemin. Han strandar i Stockholm på hemvägen och dyker upp på Skanstulls hostel med pengar kvar för att kunna stanna två nätter.

Men blir kvar. Ägarna ger honom jobb där, han hjälper till lite med renovering. Och han och Lars-Ola Arrhusius etablerar någon form av vänskap. ▶

DIN JULGÅVA KAN BOTA FLER

Vi fokuserar på **patientnära** forskning med inriktning på individanpassad behandling inom **alla cancerdiagnoser**. Det innebär att vi stöder forskning som snabbt kan komma patienter till nytta i form av **tidigare upptäckt och bättre behandling** av cancer. Nu hoppas vi på en julgåva från dig.

**SWISHA DIN JULGÅVA
TILL 123 90 06 909**

**RADIUMHEMMETS
FORSKNINGSFONDER**

Cancerföreningen i Stockholm – Stiftelsen Konung Gustaf V:s Jubileumsfond

www.rahfo.se • Tel 08-545 425 50

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

När polisen granskar filmerna från kamerorna ser de den åtalade och Lars-Ola Arrhusius rörelser tiden före och efter mordet. Den sista gång Lars-Ola Arrhusius syns på övervakningskamerorna är på kvällen 2 juli klockan 19.39.

Några dagar innan mordet har de båda firat, tillsammans med några andra, att Lars-Ola Arrhusius blivit friskförklarad från sin prostatacancer.

Vissa av de boende som förhörs beskriver deras vänskapsrelation som en "far och son"-relation. Den åtalade beskriver den inte på det viset, utan mer som att Lars-Ola Arrhusius ofta söker upp honom för att de ska umgås, dricka alkohol eller gå ut och röka. Den åtalade vill inte dricka alkohol, mår inte bra av det.

– När man dricker alkohol rinner det normala livet ur ens händer, säger han under åklagarens förhör.

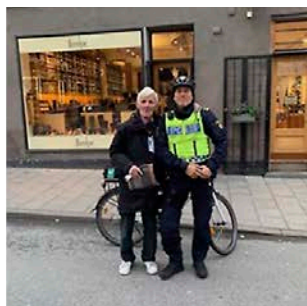
I korridorerna runt receptionen sitter tre övervakningskameror.

De tar bland annat upp korridoren där rum 6 ligger, Lars-Ola Arrhusius rum, och de visar passagen i slutet av en annan korridor in till rum 14, den åtalades rum och platsen där mordet skedde.

När polisen granskar filmerna från kamerorna ser de den åtalade och Lars-Ola Arrhusius rörelser tiden före och efter mordet.

Den sista gång Lars-Ola Arrhusius syns på övervakningskamerorna är på kvällen 2 juli klockan 19.39, på väg in i rum 14.

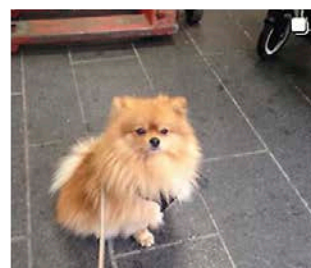
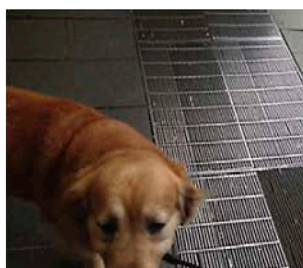
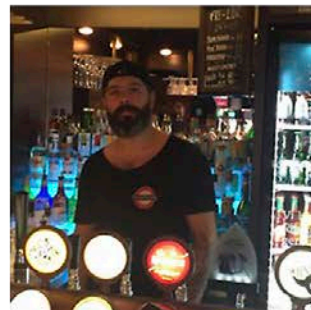
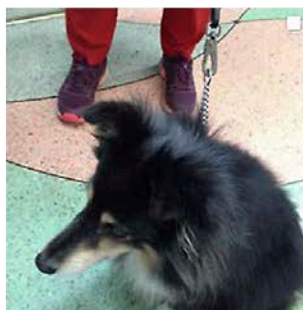
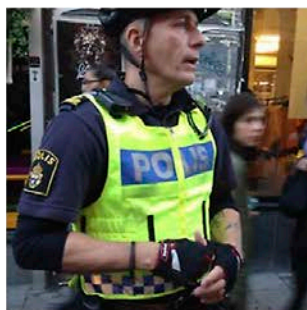
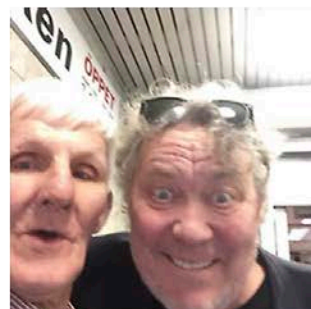
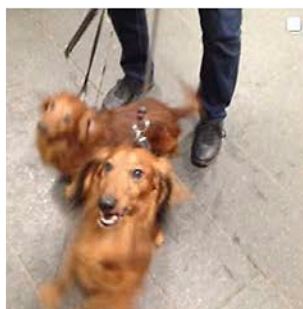
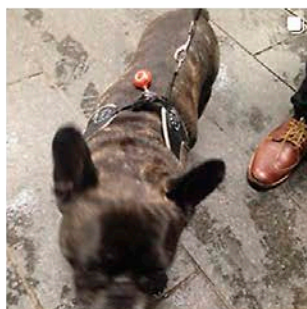
Den sista gång den åtalade syns på övervakningskamerorna är samma kväll klockan 20.13, på väg från rum 14. Tiden däremellan syns den åtalade flera gånger gå fram och tillbaka i korridoren, i och ur rummet. Men 20.13 går han för sista gången ur bild i shorts, t-shirt och med en röd rygsäck över axeln och lämnar Skanstulls hostel. Han tar sig till bilen parkerad i Svedmyra, tankar den på en mack vid Tele 2 Arena och

◀ Just att han fokuserade på poliser – han hade stor respekt för och tyckte mycket om poliser – väktare, hundar och kändisar, gjorde att hans Instagramkonto stack ut lite.

LARS-OLAS INSTAGRAM

stannar på en parkering, dricker alkohol och söker i mobilen på tåg- och färjebiljetter till Litauen. På morgonen skickar han ett sms till en av ägarna med orden "Is he ok?". Efter några samtal dem i emellan går ägaren in i rum 14, lyfter bort isoleringen framför sängen, upptäcker Lars-Ola Arrhusius döda kropp och ringer 112.

BÅDE HANS BRORSON och hans brors fru beskriver Lars-Ola Arrhusius relation med sin bror och sina föräldrar som dålig, med mycket bråk, mycket argumentation och ilska – hans föräldrar var socialdemokrater, Lars-Ola Arrhusius beskrivs som "väldigt blå", vilket gav upphov till mycket av bråken.

Han beskrivs också som en hetsig debattör som alltid ville ha rätt och som inte gav sig, en som gillade att prata och diskutera, social och nyfiken – men kanske inte alltid så uppmärksam på om andra ville prata och diskutera med honom.

Han var aldrig partipolitiskt engagerad, men uttalade sitt stöd för olika politiska rörelser. Bland annat var han engagerad i Almstriden på våren 1971 – på polisens och myndigheternas sida, han tyckte att demonstranterna gick för långt.

Även pengar låg bakom mycket av bråken. Som lånades och inte betalades tillbaka.

Under en längre tid hade Lars-Ola Arrhusius en yngre man inneboende som han försökte hjälpa. När hans pappa dog sålde mamman lägenheten och han fick hjälp med en lägenhet söder om Söder. Hans yngre inneboende dog av sjukdom några år senare, och en tid efter det dog Lars-Ola Arrhusius schäfer Nalle, vilket tog honom hårt.

Han fick svårt att hantera vardagen, vräktes och hade sedan dess inget eget, fast boende.

När han börjar sälja Situation Sthlm i början av 2010-talet har han en mycket osäker bostadssituation och ensamhet och alkohol börjar bli ett allt större bekymmer i vardagen för honom.

Han säljer tidningen på Götgatan, vid tunnelbaneuppgången Hökens gata.

Den 17 november 2017 publicerar han sitt första inlägg på instagramkontot lar-sola44, där han fotograferar främst väktare, hundar, poliser och kändisar som köper tidningen av honom.

Kontot blir uppmärksammat och populärt. Han hinner göra 423 inlägg och har 1 883 följare.

Någon gång här i händelsekedjan sätter sig den misstänkte på sängen, ber Lars-Ola Arrhusius att sätta sig bredvid honom, och sedan tar han tag i honom.

DEN SISTA SÖKNING som görs med Lars-Ola Arrhusius telefon sker mordkvällen och är en googling efter låten "Your the first, the last, my everything" med Barry White.

I förhör beskriver den åtalade hur han inte kan vara på sitt rum, för där sitter Lars-Ola Arrhusius och två andra män och dricker öl, spelar musik och pratar – de lyssnar inte på hans vädjande om att lämna rummet, han får intrycket av att de ignorerar honom, skrattar åt honom, provocerar honom.

Han lyckas få de andra två att lämna rummet, men Lars-Ola Arrhusius blir kvar. Och enligt den åtalade sätter han nu på en låt med orden "det här är till dig, min älskling".

Åklagare Johan Kjellsson frågar mera ingående vad det är som nu sker.

– Han satte på musik, han skrattade och

larvade sig, det här kroppsspråket... jag visste inte hur jag skulle hantera det. Han stod upp, lite skratt, sen satte han sig, drack lite, sa nåt, och jag försöker förstå vad som pågår.

Han minns inte om han går ut och röker. Han minns inte om dörren till rummet är stängd.

Men någon gång här i händelsekedjan sätter sig den misstänkte på sängen, ber Lars-Ola Arrhusius att sätta sig bredvid honom, och sedan tar han tag i honom, liksom lägger ner honom i knäet och placerar sina händer över hans mun och näsa och kväver honom.

När han känner att han blir slapp i kroppen och medvetlös släpper han kroppen, som faller ner på golvet.

Att Lars-Ola Arrhusius hittas under sängen, med en bal isolering lagd framför sängen, är ingenting den misstänkte gjort, hävdar han. När han blev medvetlös släppte han kroppen och den föll ner på golvet. Han vidhåller genom alla förhör att han inte lagt kroppen under sängen.

Varför han gjorde det?

Den åtalade talar om en sorts markering mot Lars-Ola Arrhusius, att tanken är att han ska vakna upp ur medvetlösheten och då förstå att det sätt han betett sig på innan inte är ok.

– Det skulle bli tyst i alla fall när han blev medvetlös... och om jag bara lyft ut han ur rummet kunde han ju kommit tillbaka och knackat på igen...

SISTA RÄTTEGÅNGSDAGEN i tingsrätten.

Tre av poliserna som jobbat med utredningen och följt rättegången, åklagare Johan Kjellsson samt brorsonen Michael Arrhusius, står och samtalar i korridoren utanför sal 26.

Dels har Michael Arrhusius några frågor kring den rättspsykiatriska undersökning som rätten beslutat att den åtalade ska genomgå innan dom kan falla, dels undrar han om han i samband med att slutsatsen från den undersökningen läses upp för rätten, kan få säga några ord direkt till den åtalade.

Åklagare Johan Kjellsson förklarar att det inte riktigt är praxis, men att han ska se om "det kanske går att ordna till nåt".

– Vad är det du vill säga till honom?

– Att han gjort väldigt många människor ledsna i och med det han gjort. 🍷

Vård för dig som är hemlös

På Husläkarmottagningen i Uppsala för hemlösa och Sprutbytet kan du träffa läkare och sjuksköterska. Vi erbjuder bland annat hälsoundersökning, provtagning och vaccination.

Husläkarmottagning

Du som är över 18 år och lever i hemlöshet kan besöka oss. Du kan få vård för både fysiska och psykiatriska problem och besvär.

Sprutbyte

Du som injicerar droger och är 18 år eller äldre kan lämna in dina använda sprutor och kanyler på mottagningen och få nya i utbyte. Vi erbjuder också hälsoundersökning, rådgivning och stödjande samtal för drogfrihet.

Besök oss på Märstagan 2 i Uppsala

Vi har öppet mån-fre 10-16, vardagar. Besöket är utan kostnad.

Vi finns här för dig!

NOBELFESTEN

Välkommen till bords
i vår nya utställning.
Öppnar 5 december.

NOBEL PRIZE MUSEUM
Börshuset, Stortorget 2, Gamla Stan, 08-534 818 00
nobelprizemuseum.se

INGEN VÄLJER ETT
LIV PÅ GATAN

MEN VÅRA SÄLJARE
ARBETAR FÖR ATT
TA SIG DÄRIFRÅN

SITUATION
S T H L M

Julstämning

När julen innebär glädje och god stämning för de flesta barn, färgas andras hem av oro och ångest.

I Stockholm lever allt för många barn

i utsatthet. Det kan exempelvis handla om våld i hemmet, missbruk, psykisk ohälsa, osäkra boendeförhållanden och fattigdom. För dessa barn blir loven och lediga dagar en outhärdligt lång väntan efter skolans trygghet.

Coronakrisen och den påtvingade isoleringen har gjort att många mår ännu sämre. Julen som familjehögtid gör det särskilt uppenbart att allting inte står rätt till hemma, och barnen upplever ofta en ännu större otrygghet.

Stockholms Stadsmission finns till för alla barn som på olika sätt lever i utsatthet. Vi erbjuder mötesplatser med trygga vuxna där barnen får delta i aktiviteter och möjlighet att prata med ett barnombud om jobbiga saker som händer i livet. Inför jul bjuder vi in till julfirande i trygghet och gemenskap med mat, tomte och dans runt granen.

Ge barn i utsatthet en tryggare jul. Du kan skänka med Swish, PG 90 03 51-8 eller på stadsmissionen.se. Tack!

Swisha 100 kr
till 9003518

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**

Tack!

Till dig som håller samhället igång när annat stannar till. Du som jobbar i kommun eller region har din pension i trygga händer hos oss, och du kan alltid följa utvecklingen på kpa.se

**Tack för att du tar hand om oss nu.
Vi tar hand om dig sen.**

I GATUPLANET

15

procent ökar risken för självmord när media rapporterar om en känd persons självmord, visar en ny världsomspännande undersökning. Och rapporterar media dessutom om tillvägagångssättet ökar antalet självmord för just den metoden med 30 procent. Däremot visar inte resultaten på att en generell rapportering om självmord i media ökar risken för självmord i befolkningen.

Källa: Folkhälsomyndigheten

Köparnas svar på säljarnas tack-sms för Swish-köpet

"Jag hade en trevlig stund på t-banan med att läsa artikeln om Stockholm november 1947."

"Tack själv. Alltid trevligt att handla av dig. Uppskattade att du bar mask."

"Jag skulle gärna ha stannat och pratar med dig en stund, men jag hör dåligt och man måste ju hålla avstånd nu i coronatider."

"Perfekt att läsa på pendeltåget och sen lämna över till min gamla pappa. Han blev så glad över att få läsa reportaget med bilder om den nya Slussenbron."

Svar förmedlas till respektive säljare.

GATUSLANG

"Giraffjunk"

Bosse "Blomman" Blombergh skrev en av de första texterna på säljarnas egna sidor, i nummer 8 1997. Texten hade rubriken "Jävla freda" och ordet ovan benämnde vad kaffet smakade när burkens lock varit otätt.

JOHAN OLSSON

Roger Andersson gillar julen, har alltid gjort, men tycker den börjar försvinna lite: "Förr när man gick i Gamla stan var det ju tomtar och belysning överallt, så är det inte längre".

Hur ska du fira i år?

– Med barnbarnen. Jag är tomte. Barnbarnen är lite bortskämda... de har fått önska sig ur en leksaksbroschyr. Jag vill gå i en riktig affär så man kan se grejerna innan man handlar.

Hur gör ni med julmaten?

– Det är mest jag som lagar,

jag är bra på att laga mat. Jag är bra på skinka. Hemligheten är att hålla koll hela tiden, och inte köpa för liten skinka, den blir bara torr. Barnen har börjat gilla sillsallad. Och sill. Jag lägger in egen, både vanlig och senapssill.

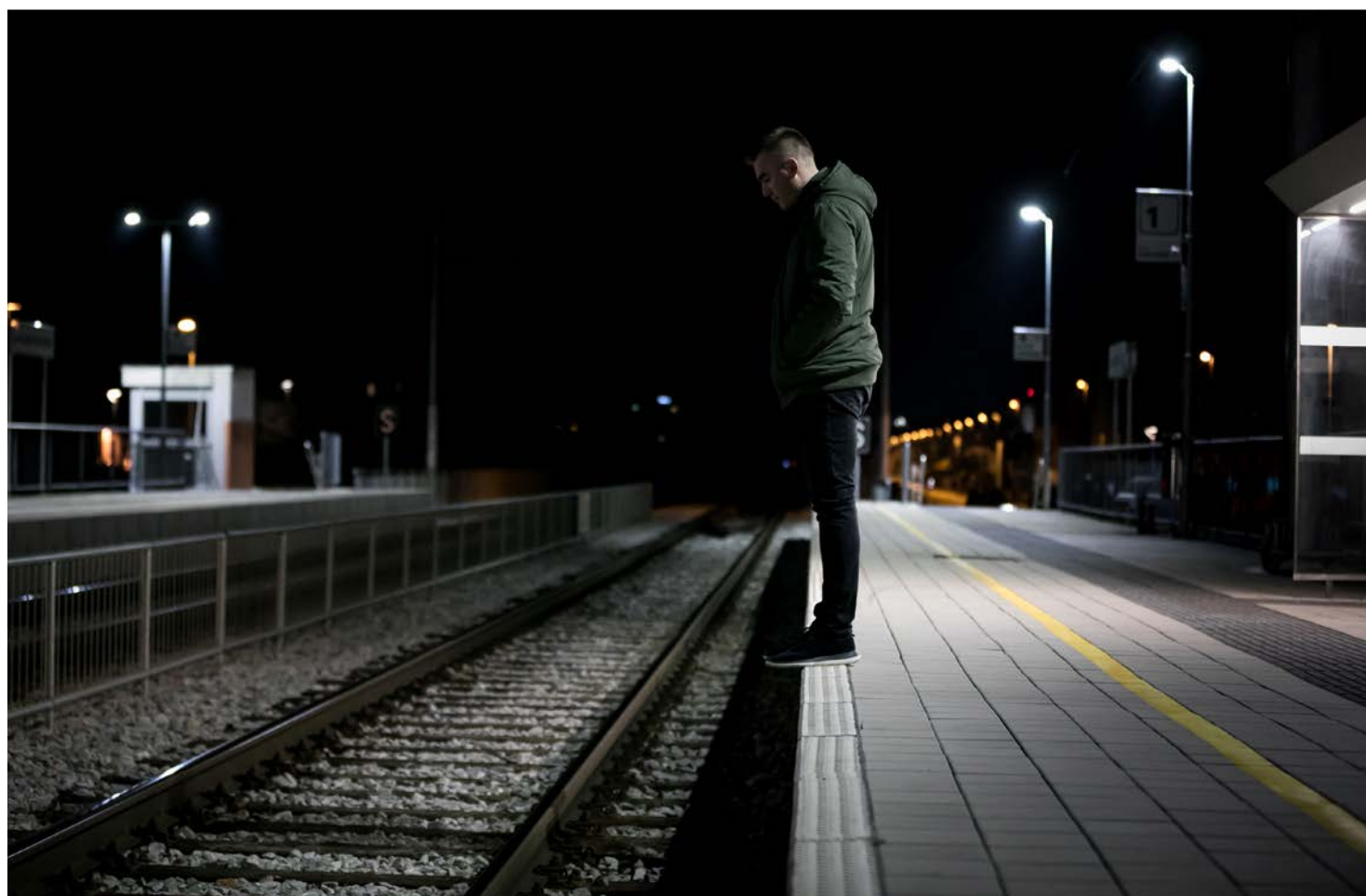
Vad önskar du dig i julklapp?

– Jag har ju en grabb på

25 år som jag inte sett på 20 år. Nu har vi börjat ha lite kontakt... nu har jag ju lite att erbjuda, nånstans att bjuda honom, slipper bjuda honom till tältet när jag bodde där.

– Jag hoppas vi ses i jul, det vore värsta bästa julklappen.

ULF STOLT

Flest personer tar sitt liv på nyårsdagen – Men antalet självmord minskar i Stockholm

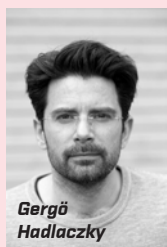
I STOCKHOLMS STAD var det 150 personer som tog sitt liv förra året. Nästan ett liv varannan dag.

Men mitt i sorgen finns det hopp – antalet självmord i Stockholms stad har minskat totalt sedan början av 1980-talet.

Och nu har både Region Stockholm, Stockholms stad, Täby, Tyresö och flera andra kranskommuner gjort handlingsplaner för att förhindra självmord och rädda liv.

Det finns egentligen ingenting som svart på vitt pekar på varför antalet självmord minskat sedan 1980-talet. Men Gergö Hadlaczky, forskare på Nationellt centrum för suicidforskning och prevention, NASP, lyfter fram några troliga anledningar.

– Stigmat kring psykisk ohälsa har minskat. Människor vågar söka hjälp i dag på ett sätt som vi kanske inte vågade tidigare. Samhället och

Gergö Hadlaczky

civilsamhället har kanske också blivit bättre på att stödja personer som genomgår olika kriser eller har nån form av lidande.

Sedan menar han att vården förbättrats. Sjukdomar vi inte kunde behandla för fyrtio år sedan är vi bättre på att hantera nu. Vården kan behandla sjukdomar och åkommor som annars skulle leda till mycket mer lidande, som exempelvis depressionssjukdom, ångeststörning och även många kroppsliga tillstånd.

– Det har också skett förändringar både inom skolan och på arbetsplatserna vad det gäller främjandet av psykisk hälsa, det tror jag spelat en viktig roll. Men vi har mycket kvar att göra.

VARJE MÄNNISKA SOM tar sitt liv i förtvivlan är ett liv för mycket.

Antalet självmord halverades mellan 1980 och 2017, men sedan 2000-talet har minskningen inte gått i samma takt. Det är mer än dubbelt så många män som tar sitt liv jämfört med kvinnor. Männen som är 45 plus år i majoritet.

– Männen är sämre på att be om

"Stigmat kring psykisk ohälsa har minskat. Människor vågar söka hjälp i dag på ett sätt som vi kanske inte vågade tidigare."

Gergö Hadlaczky

hjälp, de kan uppfatta en förväntan på att vara starka och att klara sina problem själva. Och de använder ofta mer våldsamma metoder för självmord. När det gäller äldre män kan orsaken handla om ofrivilligt ensamhet och psykisk ohälsa.

År 2008 klubbade riksdagen igenom en nollvision mot självmord. När nollvisionen i trafiken infördes 1997 gjordes analyser och utvärderingar om vilka faktorer som ledde till att folk körde ihjäl sig.

Detsamma har inte gällt nollvisionen för självmord – förrän nu.

Stockholms kommunfullmäktige har gett Socialnämnden i uppdrag att samarbeta med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm för att ta fram gemensamma handlingsplaner för att förebygga självmord. Handlingsplanerna ska förändra arbetssättet att jobba med självmord och där kan

"Det är för tidigt att säga hur Covid-19 kommer att påverka. Pandemin i sig har medfört förändringar som ökar risken för självmord."

Gergö Hadlaczký

det ingå bland annat kartläggning av riskgrupper, utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal, fokus på anhöriga och närstående, informationskampanjer, mediahantering och riktade insatser i skolan, för att nämna några.

– Det är ett momentum. Det är positivt att politiker äntligen lyfter frågan och visar att det här är viktigt. Både Region Stockholm, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och även Trafikverket gör värdefulla satsningar på suicidprevention. Flera av Stockholms läns kommuner, som till exempelvis Stockholm, Täby

och Tyresö, har tagit fram utmärkta handlingsplaner som är baserade på vetenskapligt styrka rekommendationer som NASP sammanställt via hemsidan respi.se.

Under det gångna året har det funnits farhågor för att coronapandemin ska leda till att antalet självmord ökar. Vad tror du om det?

– Det är för tidigt att säga hur Covid-19 kommer att påverka. Pandemin i sig har medfört förändringar som ökar risken för självmord som exempelvis arbetslöshet, ofrivillig ensamhet och ett lidande som vi behöver hantera.

Vi närmar oss snart jul och nyår som är en tid när många kan uppleva den där ofrivilliga ensamheten och utanförskapet lite extra. På julafton är det färre självmord än vanligt. Men den dag på året då flest självmord sker är nyårsdagen. Det är det samma både i landsbygden och i storstan.

– Det kan handla om det som kallas Broken-promise-effekten. Det gångna året kanske inte blev som man tänkt, och så finns också alkohol med i bilden som alltid är en riskfaktor.

GERD ERIKSSON

Arkitektur kan motverka ungas självmord

PLATSEN HAR BETYDELSE vid ungdomars självmord.

Till skillnad från vuxna som väljer en metod, väljer unga en plats i sitt vardagsliv som de känner till. Det kan vara en bro, ett tak eller en pendeltågsstation. En plats som ligger lite avsides och är ödslig på kvällen.

– Med en arkitektur och en utformning som stödjer ett vardagligt flöde av människor och sammanlänkar öde platser med andra aktiviteter går det att motverka ungas självmord, säger forskaren Charlotta Thodelius, som i sin doktorsavhandling tittat på platsens betydelse för unga i suicidala situationer.

Hon tar en pendeltågsstation som exempel. En plats som när Pressbyrån stängt klockan nio är mörk och öde. Där är upptäcktsrisken liten och man kan känna sig än mer ensam och utlämnad. Aktiviteter runt omkring skulle göra skillnad.

– Det går såklart inte att bygga affärer och bostäder runt alla pendeltågsstationer. Men att lägga en parkeringsplats eller en rastgård för hundar skulle göra att fler människor rörde sig där, vilket i sig skulle vara en suicidprevention.

Hon menar att ungdomars självmord och självmordsförsök ofta är spontana och impulsiva. Finns det då något slags hinder

Charlotta Thodelius

på den plats de valt, finns chansen att de avstår och kan klara sig ur sin akuta kris.

– Ungdomarna vill egentligen inte alltid dö av handlingen, utan vill ofta att nånting obehagligt ska ta slut. Det gäller att förstå deras känslor och beteenden för att jobba preventivt. Räddningstjänsten, polisen, fältassistenter och vårdpersonal borde samarbeta och göra en riskanalys utifrån den kunskap de har om vilka platser i en stad som är en risk.

Hon menar att det gäller för stadsplanerare och arkitekter att undvika att skapa nya ödsliga platser i en stad. Och ska man åtgärda redan befintliga platser som till exempel en bro gäller det att åtgärden inte bara blir förknippad med självmord.

– En bro med en uppsatt stålnät kan lätt stigmatisera en plats och göra att människor undviker den. I stället går det att använda andra lösningar som att sätta upp ett stängsel och klä det med växter. Då blir det både en trevligare och säkrare plats.

GERD ERIKSSON

HJÄLPLINJER

Mind självmordslinjen:
öppet dygnet runt, alla dagar tel
90101 och chatt

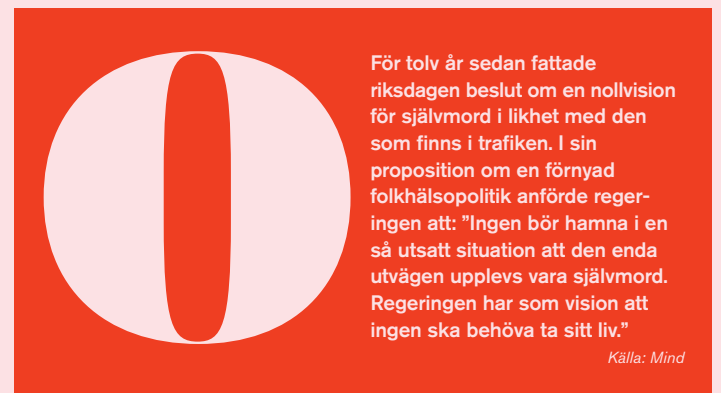
Barnens telefon:
alla dagar 14-21, tel 116 111

Jourhavande präst:
alla dagar 21-06, tel 112

Jourhavande medmänniska:
alla dagar 21-06, tel 08-702 16 80

Jourhavande kompis (Röda Korset)
chatt vardagar 18-22 och helger
14-18

Om situationen är akut ring 112.

För tolv år sedan fattade riksdagen beslut om en nollvision för självmord i likhet med den som finns i trafiken. I sin proposition om en förnyad folkhälsopolitik anförde regeringen att: "Ingen bör hamna i en så utsatt situation att den enda utvägen upplevs vara självmord. Regeringen har som vision att ingen ska behöva ta sitt liv."

Källa: Mind

FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-545 953 94

ZBK

 apoteket

Brunnberg & forshed

Abaton
PRODUKTION AB

ATRIUM LJUNGBERG

BYGGMÄSTAREFÖRENINGEN

FAMILJEBOSTÄDER

HEBA
FASTIGHETS AB

 inplenion.

Hertz

inResonance
Always in Tune

Acne 艾可尼

ASSA ABLOY

 BYGGNADS

FF Profilreklam AB

investor

 advokatfirman sallnäs

 Capio Geriatrik

FCG

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

 Capio Psykiatri

Flinks JÄRN

HMXW arkitekter

iiiriiiis
utvecklingscenter

ADVOKATBYRÅN
Thomas Bodström

Autoexperter

CEDERQUIST

FLOWY

HOTELL JOUREN
ett tryggt boende

IT-UNDERHÅLL
I STOCKHOLM AB

afa
FÖRSÄKRING

ARVET

CERTE REVISION

FOURSIDE

hiQ

JANKE
WIKHOLM

AHRBOM & PARTNER

AXFAST
UTVALDA LÄGEN

CHINA
TEATERN

gibon

HRM
Affärsutveckling
Relationer med affärsföretag

JM

Akademikerförbundet SSR

BESQAB

COWI

gro
advokatbyrå

JÖRGENSENS RÖR AB

Akademikernas
a-kassa

BOLIDEN

DANVIKSHEM

Grönal
Lund

INDUSTRI VÄRDEN

ALLBA

Bonnier
Fastigheter

DE BASSO
ADVOKATFIRMAN DE BASSO

Grönsakshallen
Sorunda

Hyresgäst-
föreningen

Kamasa-TOOLS

**ANDERS
BODIN
FASTIGHETER**

BOBY
BOTKYRKABYGGEN

 dina
Dina
Försäkringar

H2M

IKANO
Bostad

Kommunal.

APOTEK ICA

BRANDKONTORET
Förmyndighetens ärendehantering
enkel och snabb

Effekt
Konsult & Fastighetsförvaltning AB

HAMMARBY IF

Indutrade
Industrial Components

KPA

Julmys?

Varje år slaktas över 2,5 miljoner grisar i Sverige. De flesta får aldrig komma ut utan ser solljus för första gången när det är dags att åka till slakteriet. Innan de slaktas och hamnar på julbordet utsätts de för en plågsam koldioxidbedövning som framkallar starkt obehag och kvävningsskänslor. **Det behöver inte se ut så här. Med din hjälp kan vi göra skillnad för grisarna!**

Gå till djurenslatt.se/stotta för att bli månadsgivare!
Tillsammans gör vi skillnad!

STOCKHOLMSKRYSSSET

Lös, skicka in och vinn

Som en liten paus i läsningen tycker vi att du nu, när du blåddrat ända hit, ska hämta en penna, lösa korsordet och skicka in det till oss.

Via vår intrikata sluppgenerator kommer sedan tre vinnare att dras bland de inskickade rätta lösningarna.

Den stolta vinnaren belönas med samlings-skivan *Ljusglimtar ur RadioSkugga* från det prisbelönta radioprogrammet RadioSkugga från 2012.

Andra och tredje pris är ett nyckelband med Situation Sthlms logga på.

Förra månadens vinnare:

Lars Blyh, Västerås

Nyckelband:

Bo Alfredsson, Uppsala
Marianne Åberg, Stockholm

Se förra månadens lösning på sidan 30.

Stockholmskryssset är ett samarbete mellan Situation Sthlm och tidningen Kryssset, en månadstidning för alla kryssintresserade.

KRYSSSET

						FÖRPACKNINGEN ELLER FISKEN TELLUR		FÖR DET SOM RÖKS?	KÄNT VARUMÄRKE	GER TIDIGT MÅL BLEV MAN TANKFULL PÅ	J-O SOM LIRADE PINGIS
									GILLAR KLÄDER		
										BYTERM LUNDA-SPEX	
BLOM-STJÄLK	VYSSA	INTE HELA	INFLYTANDE TOPPKÖRTEN	MITT I HÖGANÄS	DEN LIGGER I BLÖT KAN GÅ SOM DIN			INTRO	ÄR PÅ KORNET		
SAKNAR BÄLVERK							BANNAR JYCKEN BÖR VARA AVTALS-ENLIG				GÖR MAN HJÄLTE?
									SVAR PÅ VAR UTAN KUST I ASIEN		
VÄXTPLATSEN SAKNAR EGEN FORM						ORGAN DUM HANDLING					KAN MAN JOBBA SOM
					AVLAGSNA SIG RHODE ISLAND						UGGLAS KORSÄR IBLAND
UPPKNÄPPT	INNANMÅTE I KALKON						VÄRDADE LINDRA				
TAKTACKNING			BACHVERK HAR FÖRKYL			KAN MAN BIL SER VI VID VISS KARUSELL					HALMAS IBLAND
FICK EN BUCKLÄ?				SINGEL PÅ NYTT? ÖDA					KOLJUD I SILO		
SES BARN GÄRNA	FASADER		BÖR HOVAR VÄN				BY I DALARNA LINJÄR				
ÄR BRA LÖGN						PULSÄDER FICK NOBBAD					ÄGA RUM
							BAND MED FIRST KIT GÄR INTE ALLT			OFTA EFTER PUNKT FLIT	
BONDDOKTOR STIGER HOS ILSKEN			ACCELERATION		GRÄ I BUR				DELAT		
								RIKTNING			

©Tankesport Foto: Bigstock

Namn:

Adress:

Postadress:

Skicka in ifyllt kryss senast 18 december till: Situation Sthlm Timmermansgatan 38 118 55 Stockholm

SVEPET

CARL BJÖRKLUND

Rasmus Arvidsson och Avantgardet ser tiden an

MUSIK AVANTGARDETS UTMANING VAR ATT INTE GÖRA "EN HELT GOTHISK EMO-SKIVA"

SENAST AVANTGARDET STOD på en scen tillsammans var i samband med releasen av förra skivan *Mellan miljonprogram och Thailand*, fyra spelningar i fyra olika städer under några dagar precis före jul förra året.

Året som gått ser han på ett sätt som ett intressant år, då det mer eller mindre förpassat alla till en situation som han sedan länge är bekant med – ångest, oro, apatiska drag, psykisk ohälsa.

– Nu har alla liksom tvingats in i det mindsetet. Alla får en liten släng av det, vardagen kan inte bara ticka på, liksom.

Har det gjort det intressant för dig,

rent skrivmässigt?

– Jag vill ju alltid va relevant och skriva om hur det är nu. Det är ju på nåt sätt enklare att sätta ord på och beskriva en händelse än en känsla. Hela det här året har ju bara handlat om en enda lång känsla, en avsaknad av intryck, händelser, minnen.

– Då får jag försöka beskriva ett inre rum, snarare än ett yttre. Det utmanande där är att inte gömma sig bakom fina, högrävande och poetiska ord – ord som inte betyder nåt när det handlar om känslor.

11 DECEMBER KOMMER ny skivan *Smile and Wave*, 10 låtar, inspelade

under coronanpassade former under det gångna året. Skivan är producerad av Jari Haapalainen, Jocke Åhlund och Rasmus Arvidsson. Det är första gången Jari Haapalainen är med, och han har varit viktig i utvecklingen – att det inte bara blir att skriva och spela in på samma sätt hela tiden.

– Jari har spelat in vissa grejer och vissa pålägg i Berlin där han bor. När restriktionerna släppte lite i somras åkte vi till The End studio i Lund och spelad in hela bandet, livetagning, och gjorde de låtar som funkade bäst med hela bandet, där man behöver det driven, den energin av att spela live.

Egentligen var det inte meningen

ATT INTE GÖMMA SIG BAKOM FINA, HÖGRÄVANDE OCH POETISKA ORD – ORD SOM INTE BETYDER NÅT NÄR DET HANDLAR OM KÄNSLOR.

att Avantgardet skulle släppa en platta i år.

– Jag är ju i stor utsträckning arbetslös. Jag skulle inte släppa en skiva nu eftersom jag inte kan spela den live, det är ju en så stor del av min musik, att få dela den med publiken.

Trots känslan av att kommande skivan *Smile and Wave* försvinner "efter några dagar" och avsaknaden av att kunna följa upp det med att spela live och möta publiken, ser Rasmus Arvidsson det som sker nu som ännu en del av Avantgardets musikfilosofi.

– Jag har alltid tänkt i ett längre perspektiv, släppt fullängdare, skivor som tematiskt hänger ihop. Så ser jag det nu också. Det här är femte fullängdaren på fem år. Visst, den kanske bara försvinner på några dagar, men den finns ju också där om 20 år.

ULF STOLT

REDAKTIONENS
TIPS

ULF STOLT

Gradvall + Magnus

PODCAST Kulturjournalist Jan Gradvall och futurologen Magnus Lindkvist samtalar om... ja, utveckling och kreativitet i ett bredare perspektiv. Med utgångspunkt i respektive yrken samtalar de i drygt halvtimmenslänga avsnitt om till exempel behovet av en berättelse, kudrummens påverkan, varför skrivglada skribenter sällan är bra, begränsningens möjligheter, Keith Jarrett i Köln och att idén kan vara tur, men utförandet alltid är hårt arbete. Och att konst bör vara så hårt att man kan knocka en inbrottsstjuv med det. Utan att bli medvetslös.

Gesäll vill bygga närodlade gitarrer i svenskt trä

HANTVERK Utmärkelsen Årets Gesäll går till gitarrbyggaren Henrik Westlund, som just avslutat sin utbildning på Musikinstrumentakademien i Upplands Väsby. Prissumman på 20 000 kronor ska han använda för att undersöka möjligheten att utveckla ett gitarrbyggande, baserat på svenska, närodlade träslag i stället för som brukligt importerade exotiska.

– Jag är vegan och bryr mig om miljön. Vi har smutsat ner jorden för mycket. Det känns onödigt att skeppa hårt skövade träslag över halva jorden för att hamna i mina händer och bli en gitarr när jag bor i ett land fullt av träd.

ULF STOLT

Lösning kryss #277

Se förra numrets vinnare på s.29.

1	A	I	U	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100						
1	A	S	P	T	R	Ä	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100			
1	F	R	A	M	F	Ö	R	A	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	
1	D	N	Ö	R	L	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100				
1	H	E	D	E	R	L	I	G	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	
1	N	E	R	I	O	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100				
1	N	A	N	G	Ö	R	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100			
1	E	L	A	V	I	S	N	I	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	
1	Ö	R	H	Ä	N	G	E	T	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	
1	A	L	O	R	M	A	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100			
1	K	A	S	T	E	L	L	H	U	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	N	A	A	N	Ä	T	H	A	M	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	F	T	R	U	G	A	T	I	O	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	Ö	S	Ä	S	E	H	Ä	R	D	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	T	R	E	U	D	S	A	L	I	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37																																																															

"Att spränga Onassis yacht känns som en värdig avslutning." – Ruben Östlund om *Triangle of Sadness*

"Ljudkvalitet som är bättre än levande original."

Alf Björnberg

HIFI Radiotjänst startade sändningarna 1925 började intresset för elektrisk förstärkning av ljud. Tio år senare dyker begreppet High Fidelity upp för första gången i Sverige, i en reklamansons för radioapparater.

– Det pratades om hifi, men det fanns ingen konsumentmarknad för det. 1950-talets ljudteknik var radiogrammofonen och tips på hur man kunde umgås kring den, säger Alf Björnberg, professor i musikvetenskap som kommit ut med en boken *En trovärdig illusion av musik: Den svenska hifi-kulturens uppgång och nedgång*, om vår syn på olika apparater för ljudåtervinning under ett sekel.

PIXABAY

Kommersiella explosionen för ljudåtergivning kom på 1960- och 70-talet med alltifrån billiga apparater till dyra anläggningar. På 1980-talet kom det digitala genombrottet med CD-skivorna. Och med iPod i början av 2000-talet blev det ett paradigmskifte, enligt Alf Björnberg. Det blev möjligt att ha tusentals musikspår med sig i fickan. Sedan kom den strömmade musiken och i dag är 90 procent av

musiken vi lyssnar på strömmad.

– Hifi har i alla år handlat om att ljudet ska vara så likt originalet som möjligt. Men nu går det att få ljudkvalitet som är bättre än levande original – även om det är tabu att säga det rakt ut.

FOTNOT: Boken går att ladda ner gratis på www.mediehistorisktarkiv.se

GERD ERIKSSON

Ane Brun gör det två gånger

MUSIK Senast Ane Brun släppte eget material var för fem år sedan. Men nu kommer det två nya skivor med mindre än en månads mellanrum. I slutet av oktober släpptes *After The Great Storm*, och 27 november kommer *How*

Ane Brun PRESSBILD

Beauty Holds The Hand Of Sorrow.

– Båda albumen handlar om livets stora frågor och under 2020 har dessa frågor blivit ännu mer aktuella på något sätt. Även om jag skrev de allra flesta låtarna innan pandemin startade så känner jag

att alla bär på ett budskap som passar situationen vi är i – frustrationen över världsläget, att sörja förlusten av en älskad, existentialism, kärlek, relationer, ensamhet, inre kamp och sömlösa nätter... De handlar helt enkelt om hur det är att vara människa.

ULF STOLT

Inglasad paviljong utan publik

STREAMING Paviljongen i Kungsträdgården är en inglasad byggnad, anpassad efter riktlinjer och restriktioner med entré och utgång på olika sidor, sittplatser med en meters mellanrum och full tillgång till handsprit så att de som står för underhållningen ska känna sig trygga.

HELENA ANDERSSON

Den har kommit på plats för att fyllas med kultur och aktiviteter av olika slag som är corona-anpassade.

Allt sker utan fysisk publik på plats och sänds digitalt live, gratis.

GERD ERIKSSON

Värt att kolla upp:

Elektroniskt i P2

PODD Nu under vintern släpps intervjuerna från radioprogrammet i poddformat. Först ut Eliane Radigue och svenska duon Kite.

Ett förlovat land

BARACK OBAMA Det fanns en tid när en amerikansk president både kunde formulera sig i skrift och bete sig rimligt.

Mikrofilm och Koda

CHRISTIAN GABEL Gamla kassetband med gamla egna demos och samplade röster och ambienta stycken är grunden för dessa två plattor på nya, egna etiketter.

Sparkonto med 0,5% ränta

Välkommen till SBAB!

Öppna sparkonto direkt på sbab.se

SBAB!

*Vi har insättningsgaranti på våra konton enligt beslut av Riksgälden. Det innebär att du får ersättning för ditt insatta belopp upp till 950 000 kr om SBAB skulle gå i konkurs eller Finansinspektionen beslutar att garantin ska träda in. Dessutom kan du få ersättning för insättningar från vissa särskilda händelser med högst 5 Mkr. Ersättningen betalas ut av den myndighet som hanterar garantin. För mer information se www.riksghalden.se/sv/insattningsgaranti/

DÅTID STHLM

DECEMBER
2002

STOCKHOLMS KOMMUN betalar 60 000 kronor i månaden till den kristna församlingen Maranata för att hyra en tvårumslägenhet i deras så kallade pilgrimshotell i Bällsta. Hittills har Liljeholmens stadsdelsförvaltning betalat 800 000 i hyra.

Carl-Johan Vallgren tilldelas Augustpriset i den skönlitterära klassen för romanen *Den vidunderliga kärlekens historia*.

Fyra femtonåriga pojkar åtalas för att under ett fotbollsläger ha utsatt tre yngre pojkar för sexuella övergrepp med en galge. En av de brottsmisstänkta har berättat att det är "en tradition som pågått länge".

Arbetsnamnet på Killinggängets första långfilm är *Hembygd*.

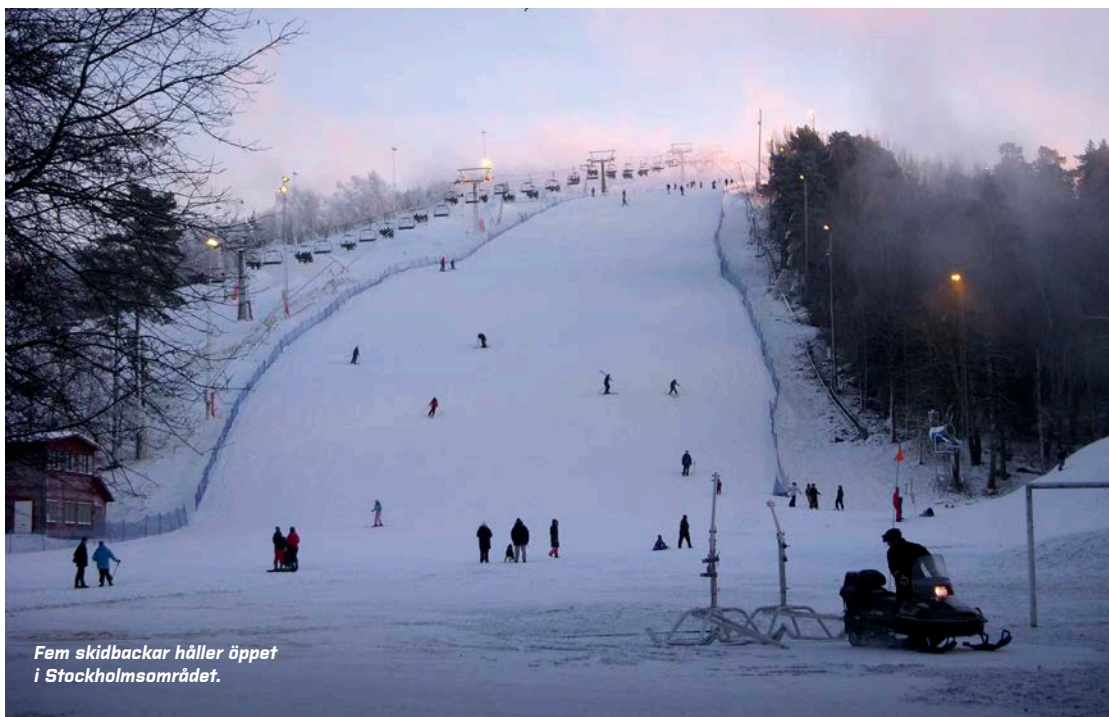
På puben The Dubliner på Smålandsgatan kan man äta traditionell irländsk julmiddag "med levande underhållning av irländska dansare i egen Riverdanceshow".

Nio avdelningar på olika sjukhus i Stockholm är stängda på grund av vinterkräksjukan i ett försök att minska smittspridningen.

En 38-årig man hotar en kvinna, som har skyddad identitet på grund av hans tidigare trakasserier mot henne, genom att lämna en orm i ett vadderat kuvert hos henne. Enligt Jonas Wahlström på Skansen var det dock en ofarlig, amerikansk majsorm i kuvertet.

Skattehöjningarna i Stockholms län nästa år beräknas slå alla rekord – över fem miljarder dras in till kommuner och landsting från hushållen.

En varmluftspis med keramisk häll, fyra värmezoner, ugn med över- och undervärme och grill samt spillrännor på hällen och proffsplåtar, kostar 8 490 kronor.

Fem skidbackar håller öppet i Stockholmsområdet.

EN MAN SOM suttit i över två år i fängelse, oskyldigt dömd för delaktighet i mordet på en man på Restaurang Broder Tuck 1998, får 1,6 miljoner för sitt lidande – det högsta belopp som någonsin delats ut för lidande.

SL lovar att priset på månadskortet inte ska höjas på flera år.

Efter en högljudd demonstration med sång och musik får Stockholms fristående musikgymnasier behålla sin skolpeng.

Antalet fall av skrumplever ökar dramatiskt i Stockholm.

Carl Filip Bernadotte är den första i sin familj som blivit officer vid kustartilleriet. Till den blå uniformen bärs en grön basker.

8 500 extra postanställda ska se till att julkorten kommer fram i tid.

Polisen ska tillsammans med organisationen City i samverkan hårdbevaka garagen i stan under julhandelns slutfas, för att minska bilinbrotten – vilka brukar öka dagarna före jul.

Stockholms stads IT-satsning får hård kritik av stadens revisorer – för

8 500 EXTRA POSTANSTÄLLDA SKA SE TILL ATT JULKORTEN KOMMER FRAM I TID.

stora skillnader mellan olika stadsdelar, för få som använder det, pengar som spenderas utan kontroll.

STOCKHOLMSPARTIET FÅR fortsatt partistöd under 2003 för att avveckla sig själva, efter att partiet förlorat de tre mandat man haft under perioden 1998-2002.

Det finns endast ett fåtal biljetter kvar till Carolas föreställning "Jul i Betlehem" på Cirkus.

Himlafenomenet Pärlemormolen uppstod fredagen 20 december på himlen över Stockholm. Molnen uppstår i stratosfären på 20-30 kilometers höjd och består till största delen av iskristaller, som bryter ljuset från solen i ett vackert mönster där gulvitt, rosa och ljus grönt är de mest framträdande färgerna. Syns bara vid solens upp- eller nedgång då himlen

fortfarande är ljus vid horisonterna.

Det döda spädbarn som hittas i en gångtunnel i Brunna i Upplands Bro har av allt att döma mördats, enligt obduktionen. Föräldrarna söks av polisen.

Fem skidbackar håller öppet i Stockholmsområdet.

44 procent av landets kulturarbetare är bosatta i Stockholmsregionen, där ungefär 20 procent av landets befolkning bor.

Gisslandramat på Forexkontoret på Centralen slutar väl – de två kvinnliga gisslans släpps och gisslantagaren ger upp och kan gripas.

Jan Malmström läser Alfred Tennysons dikt "Nyårsklockan" på Skansens stora scen klockan 24.00 på nyårsafton. Fyrverkeri till musik av Ragnar Grippe.

ULF STOLT

DEC

1979

Polisen och reservofficeren Stig Bergling grips och döms till livstids fängelse för grovt spioneri och för att ha lämnat ut fortifikationskoden för hela Sverige.

1901

Nobelpriset delas ut för första gången, på dagen fem år efter att dynamitens uppfinnare Alfred Nobel avlidit 10 december i sin villa i San Remo.

1991

SAS Flight 751 får motorproblem någon minut efter start och nödlandar i Gottröra socken. Samtliga 129 passagerare och besättningen överlever.

Kvinnofridslinjen är en stödtelefon för dig som är utsatt för hot, våld eller sexuella övergrepp.

Ingen fråga är för liten

 020-50 50 50
Kvinnofridslinjen

VILL DU VETA MER? BESÖK GÄRNA KVINNOFRIDSLINJEN.SE

Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset på uppdrag av regeringen.

UTSTÄLLNING

AVTRYCKAREN

150 ÅR AV POLISFOTOGRAFI

"En av de mest ambitiösa kulturhistoriska fotoutställningarna på senare år"
Dagens Nyheter

Polismuseet

polismuseet.se

Friksarkivet

Vi önskar våra partners och medmänniskor en riktigt God jul!

 Alfvén & Didrikson

www.alfvendidrikson.com

"Han låg på sjukrummet och gjorde en mix."

NAMN: Tijana Vasic

ÅLDER: 30 år

BOR: I Aspudden, men uppvuxen på Södermalm

Har du börjar julhandla än?

– Jag ska inte göra det i år.

Du hade lurat på dig när vi stoppade dig, vad lyssnar du på?

– Min kompis Fabian, han har lagt upp ett set på Soundcloud. Det är jättebra. Han blev precis inlagd för blindtarmen, så han låg på sjukrummet och gjorde en mix.

Vart är du på väg?

– Hem till min mamma. Hon bor i Liljeholmen. Jag går dit, Aspudden, nerför trappen, Årstaviken och tillbaka.

TEXT **ULF STOLT**

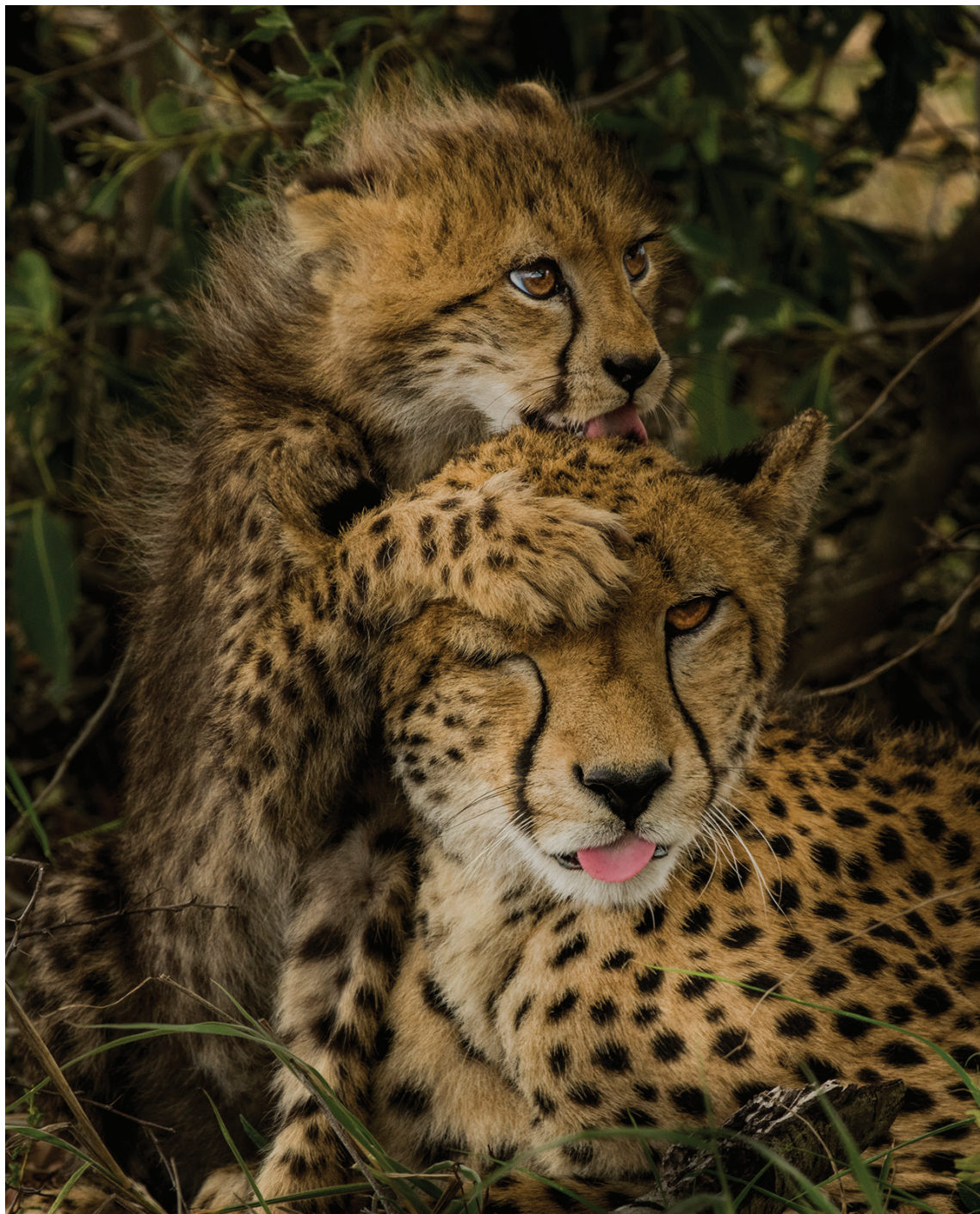
FOTO **MAGNUS SANDBERG**

**IDA
IDAIDA &
FATHIA
MOHIDIN**

MARIA BONNIER DAHLINS STIPENDIATER 2020

2 DEC —————> 10 JAN

BONNIERSKONSTHALL

Mattias A. Klum

Vår tid på jorden | 16 oktober 2020–7 mars 2021

Mattias A Klum har i mer än 35 år filmat, fotograferat och skrivit om vår planets rika natur- och djurliv. Kanske har du sett några av hans bilder på National Geographics omslag? Utställningen *Vår tid på jorden* ger dig möjlighet att följa med på en unik resa.

T-bana Slussen, Stadsgårdshamnen 22 | Öppet alla dagar 10–23 | Förboka ditt besök på fotografiska.com/sto

Fotografiska